

Slovenian and the approach of plurilingual geolinguistics: the research project VerbaAlpina

<https://www.verba-alpina.gwi.uni-muenchen.de/>

Slovenian-Bavarian Scientific Forum, 27-28 May 2021

Eva Ježovnik, LMU München |
Jožica Škofic, ZRC SAZU Ljubljana

Outline

1) project overview

- research aims
- area under investigation
- conceptual domains
- data

2) Slovenian varieties in the Alpine region

- Why are they different from the ones present in the rest of the Slovenian speaking area and in what way?
- Mutual influences of the 3 language families (Slavic, Germanic, Romance)
- Examples

3) Linguistic data from the *Slovenian linguistic atlas* as part of VerbaAlpina

1) Project overview

- *VerbaAlpina. Der alpine Kulturre Raum im Spiegel seiner Mehrsprachigkeit* (VerbaAlpina. The Alpine cultural region reflected through its multilingualism)
- Funded by the German Research Foundation (DFG)
- 1st term: 10/2014-10/2017, 2nd term: 11/2017-10/2020, 3rd term: 11/2020-10/2023 (perspective until 2026)
- Investigation of the multilingual Alpine region
- Combination of (geo-)linguistics, ethnology and Digital Humanities (DH)

Research aims

- Selective and analytical investigation of the linguistically and dialectally highly fragmented Alpine region in its historico-cultural and historical-linguistic unity
- Overcoming of the traditional limitation of geolinguistic investigation to nation-states
→ focus on cultural area independent from the state
- Recognition of connections regarding the etymology of the individual dialect words
- Setting up a portal by using modern media technology: documentation, data collection, collaborative development
- Cooperation with other projects is fundamental for VerbaAlpina

Area under investigation

- Area of investigation is limited to the territorial borders defined by the Alpine convention
- surface area of 190,600 km², encompasses parts of six different countries (D, A, CH, I, F, SLO) and two entire countries (FL, MC)
- ethnographic and topographic homogeneity and strong linguistic heterogeneity → 3 language families

Conceptual domains

project years	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
calendar year	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
quarter	i, ii, iii, iv	i, ii, iii, iv	i, ii, iii, iv	i, ii, iii, iv	i, ii, iii, iv	i, ii, iii, iv	i, ii, iii, iv	i, ii, iii, iv	i, ii, iii, iv	i, ii, iii, iv
project phase	I			II			III			
focus	culture <ul style="list-style-type: none"> • alpine pasture farming • milk processing			nature <ul style="list-style-type: none"> • landscape formations • weather • fauna • flora			modern life <ul style="list-style-type: none"> • ecology • tourism			

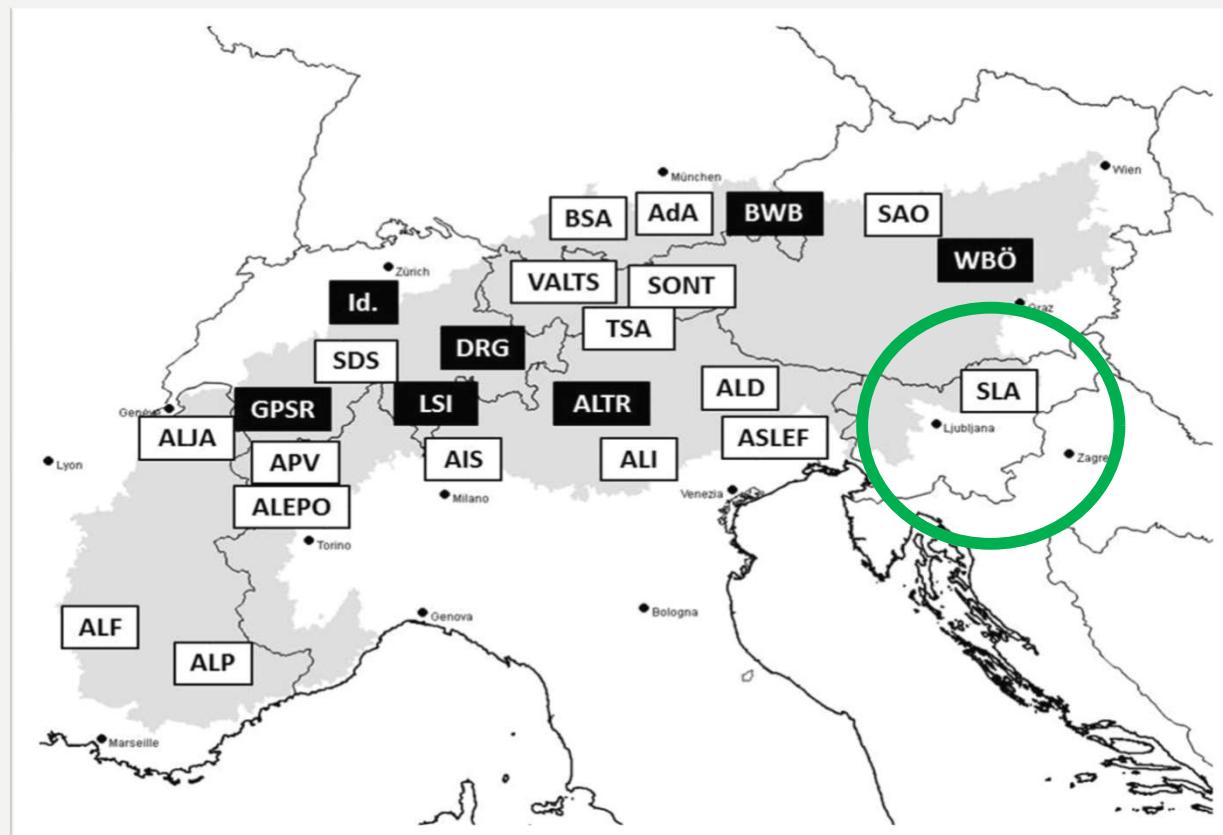
Data

Multiple sources

- printed atlases/dictionaries (georeferenced)
- digital material from project partners
- crowdsourcing → interaction

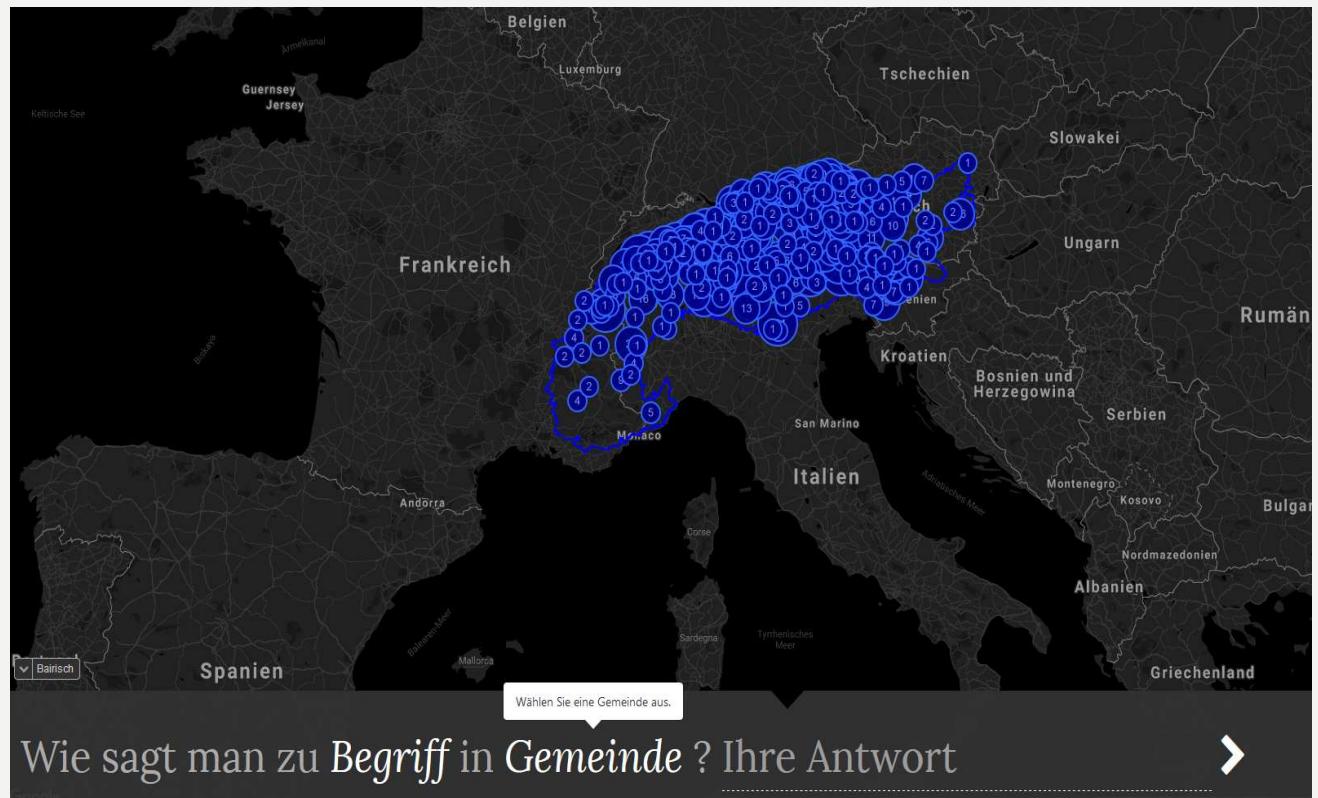
Atlases and Dictionaries in the Alpine region

Crowdsourcing - Tool

www.lmu.de/verbaalpina

2) Slovenian varieties in the Alpine region

Why are they different from the ones present in the rest of the Slovenian speaking area and in what way?

- An important role in this respect plays the specific natural environment → the mountains (= the Alps)
  - Spatial separation from the rest of the country → consequence: linguistic separation
  - Influences of other Alpine varieties from the same geographical area → similarity of words
- not only on a linguistic level, also social and cultural impacts

- It affects life and language of the people living there.
  - Many particular words used only in the Alpine region (e.g. specific terms of Alpine farming).
  - The population in that region can identify with the particular “way of life” (language, food, environment, traditions, etc.).
  - Existence of a supranational community originated from geographical aspects.

Mutual influences of the 3 language families (Slavic, Germanic, Romance)

- The Alps have been an area of diverse language contacts since prehistoric times
→ Language contacts result from completely different strata constellations (cf. Krefeld 2003)
- Varieties coexist in this relatively small space for centuries → simple for them to have an impact on each other
- They are in very close language contact, each of them consists of many local idioms
- As a result, the spoken language in the Slovenian part of the Alps reflects a complex system of mutual borrowing and lending
→ special also because of the specific natural, historical and economic environment

- As “Alpine” forms are considered those which correspond to more than one out of the three language families in the Alps → hybrid lexicon
- “Alpine” forms never correspond to only one language family!

- In the Alpine region: four hybrid groups → synchronic typology

	Romance	Germanic	Slavic	
evidence in	X	X	X	'Alpine' in a strict sense
	X	X		
	X		X	'Alpine' in a wider sense
		X	X	

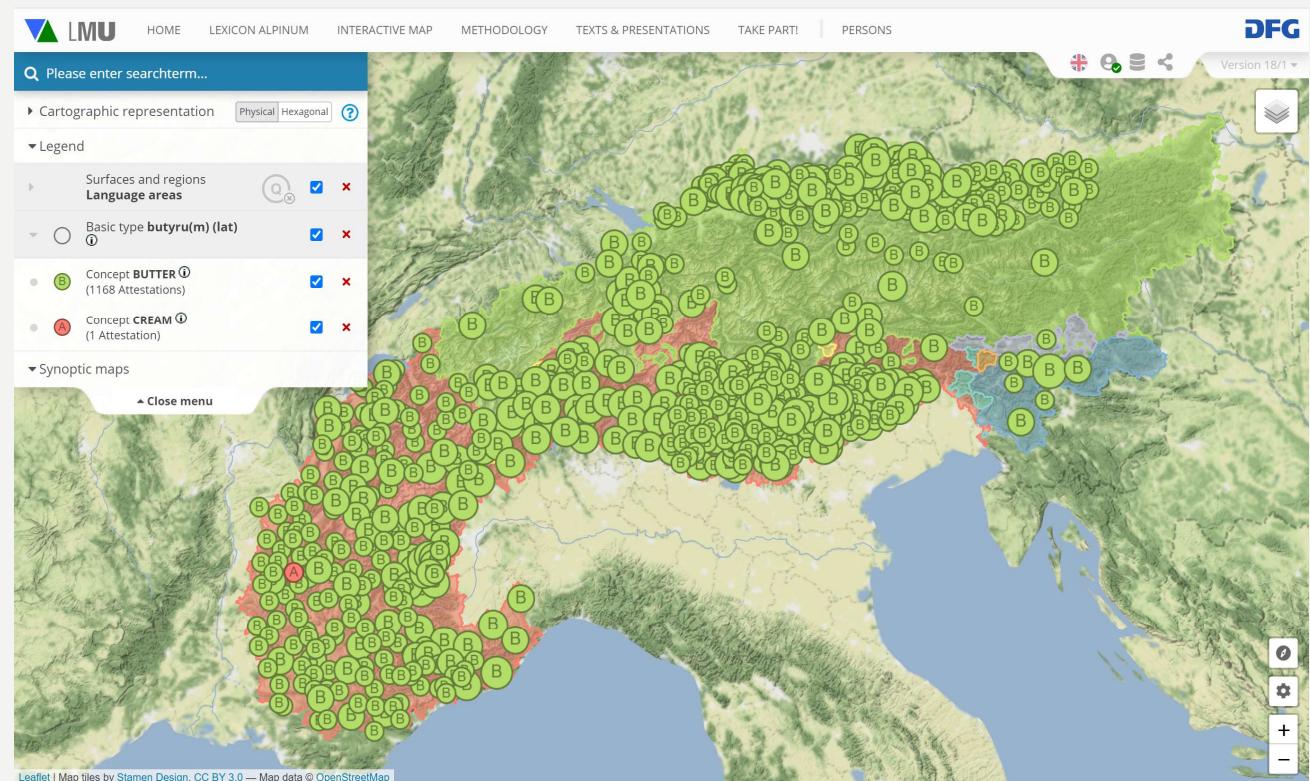
- With the historical perspective of the varieties → diachronic criteria
- Development of varieties and relation with other language families over centuries → to the present language family

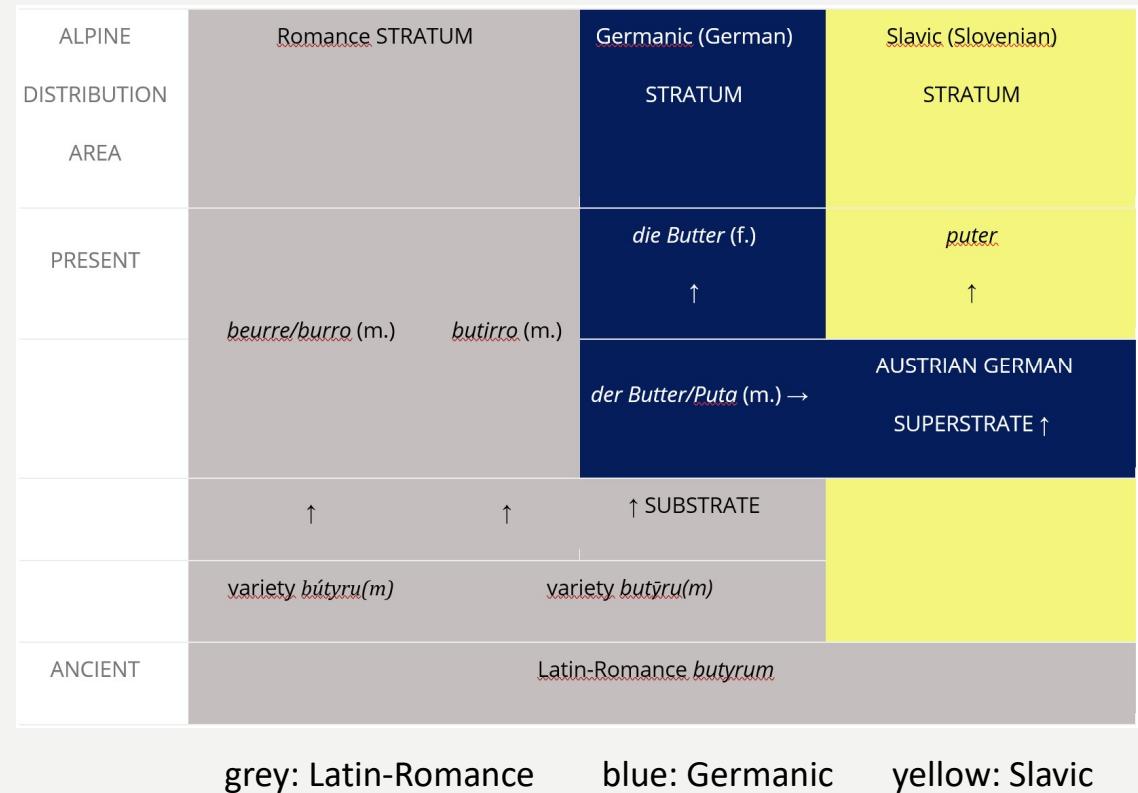
Examples

- Stratigraphy of the base type *butyru(m)*

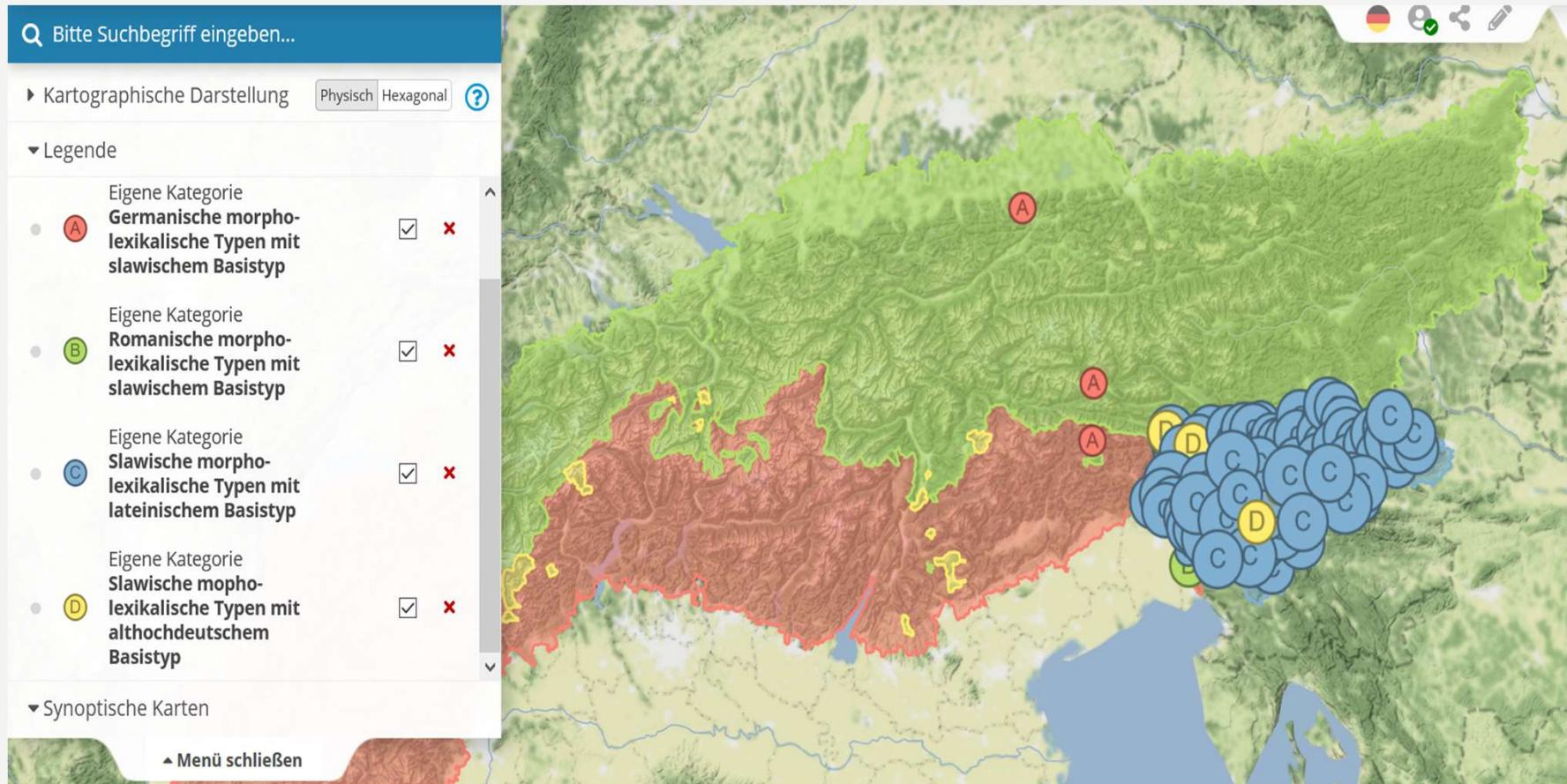
Interactive map → portrays geographic distribution

- Initial unvoiced [p-] is absent in the Romance area
- Characterizes both the southern German and the Slovenian dialect but only in German responds to a rule of historical phonetics
- Conclusion: the Slovenian type is a loan word from Austrian German

→ Complex stratigraphic constellation

Q Bitte Suchbegriff eingeben...

► Kartographische Darstellung

Physisch Hexagonal

▼ Legende

- A Eigene Kategorie **Germanische morpho-lexikalische Typen mit slawischem Basistyp**

- B Eigene Kategorie **Romanische morpho-lexikalische Typen mit slawischem Basistyp**

- C Eigene Kategorie **Slawische morpho-lexikalische Typen mit lateinischem Basistyp**

- D Eigene Kategorie **Slawische mopho-lexikalische Typen mit althochdeutschem Basistyp**

▼ Synoptische Karten

▲ Menü schließen

Leaflet | Map tiles by Stamen Design, CC BY 3.0 — Map data © OpenStreetMap

A	
Flintsbach a. Inn	
(Einzelbeleg)	
Phonetischer Typ	(nicht typisiert) VA
Morpho-lexikalischer Typ	Stoßer (gem) VA
Basistyp	staja (sla.) VA
<hr/>	
Quelle	Konzept
BSA 0270#1 sob321fli (Flintsbach)	STOSSBUTTERFASS (Wikidata)

Q Bitte Suchbegriff eingeben...

► Kartographische Darstellung   Physisch Hexagonal   ?

▼ Legende

- A Eigene Kategorie **Germanische morpho-lexikalische Typen mit slawischem Basistyp**
- B Eigene Kategorie **Romanische morpho-lexikalische Typen mit slawischem Basistyp**
- C Eigene Kategorie **Slawische morpho-lexikalische Typen mit lateinischem Basistyp**
- D Eigene Kategorie **Slawische morpho-lexikalische Typen mit althochdeutschem Basistyp**

▼ Synoptische Karten

▲ Menü schließen

Leaflet | Map tiles by Stamen Design, CC BY 3.0 — Map data © OpenStreetMap

Ebenthal in
Kärnten

(Einzelbeleg)

Phonetischer Typ	(nicht typisiert)	VA
Morpho-lexikalischer Typ	kebel (sla m.)	VA
Basistyp	cūpella (lat.)	VA

Quelle Konzept

SLA 467#1 T021 (Žrelec – Ebenthal) EIMER
(Wikidata)

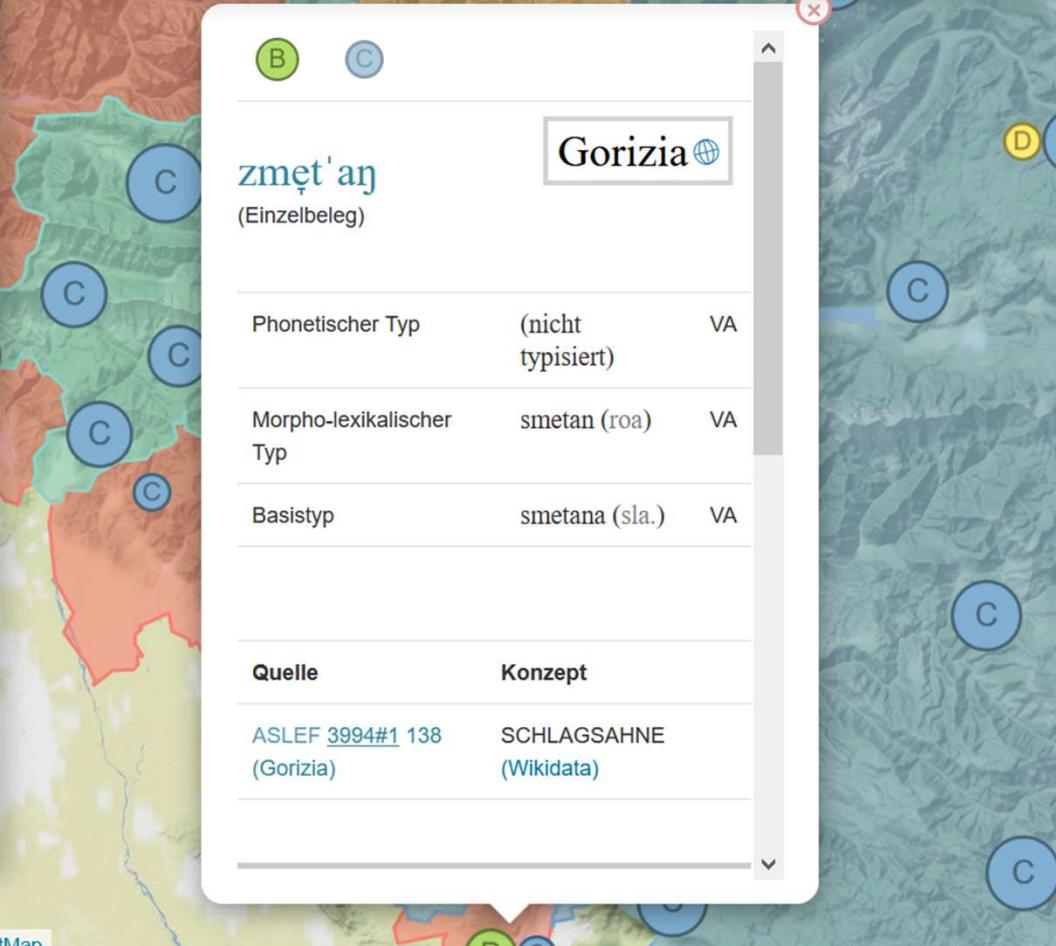
Q Bitte Suchbegriff eingeben...

► Kartographische Darstellung   Physisch Hexagonal   ?

▼ Legende

- (A) Eigene Kategorie **Germanische morpho-lexikalische Typen mit slawischem Basistyp**
- (B) Eigene Kategorie **Romanische morpho-lexikalische Typen mit slawischem Basistyp**
- (C) Eigene Kategorie **Slawische morpho-lexikalische Typen mit lateinischem Basistyp**
- (D) Eigene Kategorie **Slawische morpho-lexikalische Typen mit althochdeutschem Basistyp**

▲ Menü schließen

B   **C**

zmet'anj
(Einzelbeleg)

Gorizia

Phonetischer Typ	(nicht typisiert)	VA
Morpho-lexikalischer Typ	smetan (roa)	VA
Basistyp	smetana (sla.)	VA

Quelle Konzept

ASLEF 3994#1 138 SCHLAGSAHNE (Gorizia) (Wikidata)

Leaflet | Map tiles by Stamen Design, CC BY 3.0 — Map data © OpenStreetMap

Q Bitte Suchbegriff eingeben...

► Kartographische Darstellung

Physisch Hexagonal

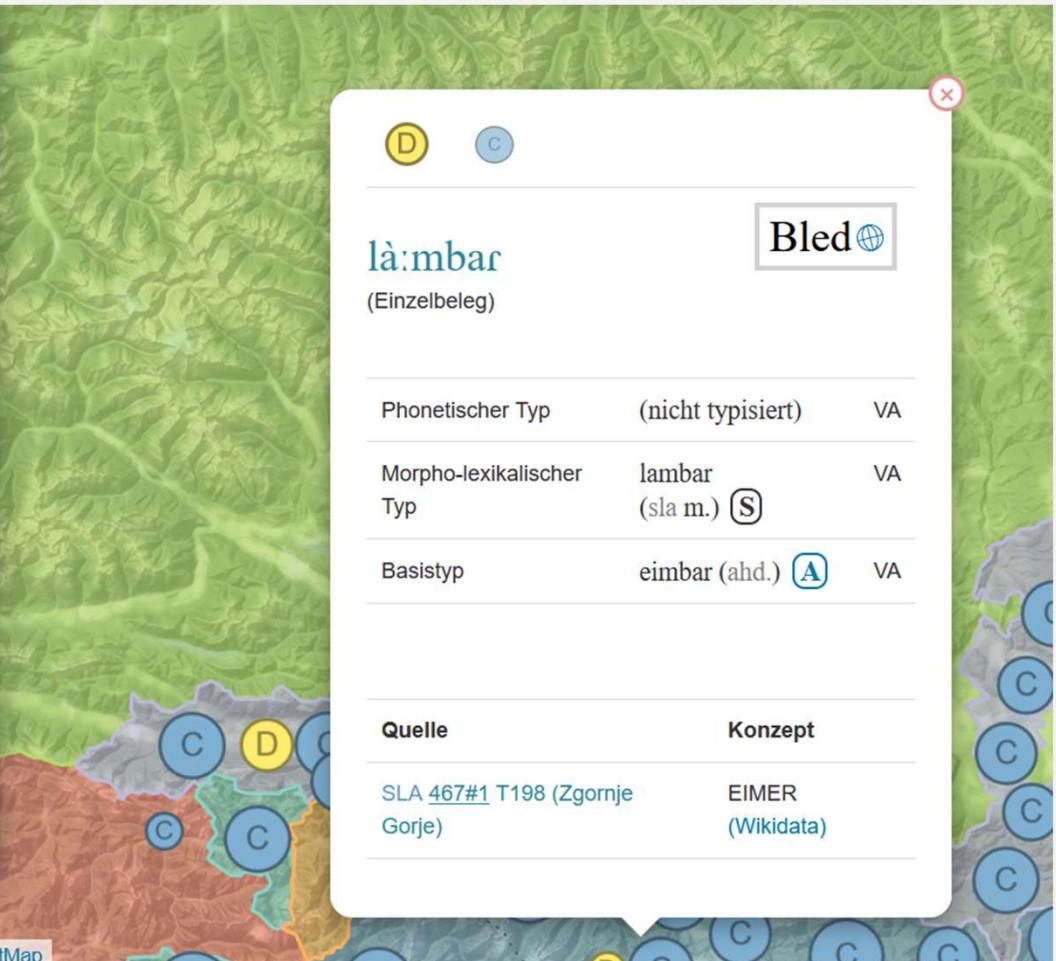
▼ Legende

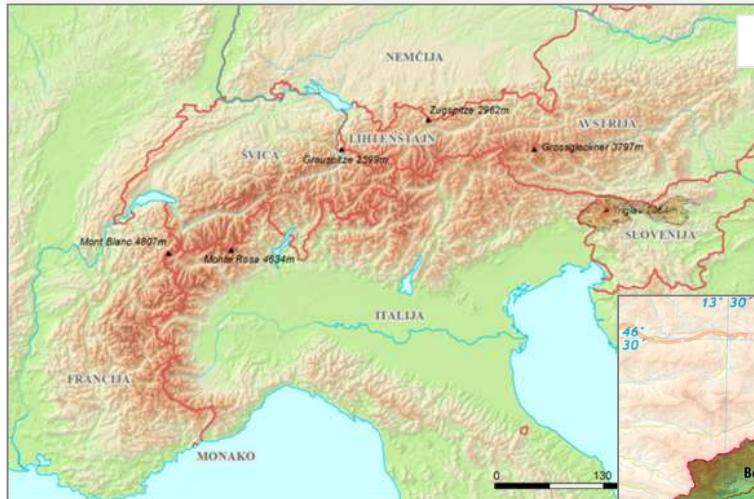
- (A) Eigene Kategorie **Germanische morpho-lexikalische Typen mit slawischem Basistyp**
- (B) Eigene Kategorie **Romanische morpho-lexikalische Typen mit slawischem Basistyp**
- (C) Eigene Kategorie **Slawische morpho-lexikalische Typen mit lateinischem Basistyp**
- (D) Eigene Kategorie **Slawische morpho-lexikalische Typen mit althochdeutschem Basistyp**

▼ Synoptische Karten

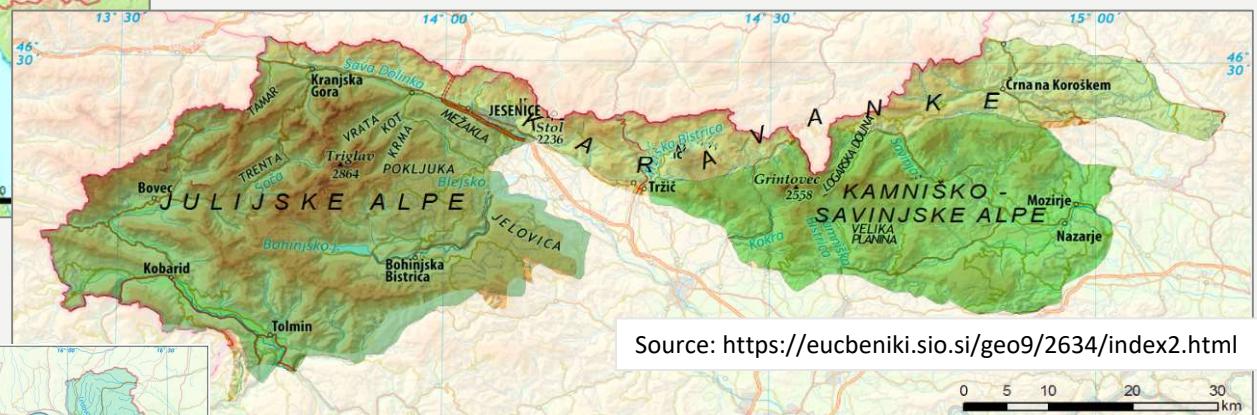
▲ Menü schließen

Leaflet | Map tiles by Stamen Design, CC BY 3.0 — Map data © OpenStreetMap

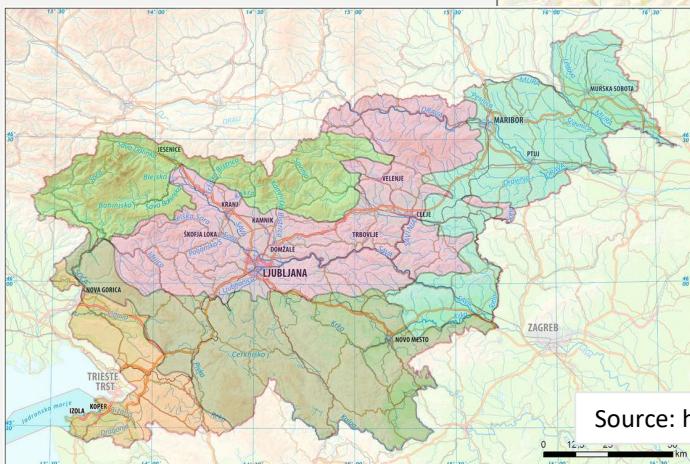

Source: <https://eucbeniki.sio.si/geo9/2634/index.html>

Source: <https://eucbeniki.sio.si/geo9/2634/index2.html>

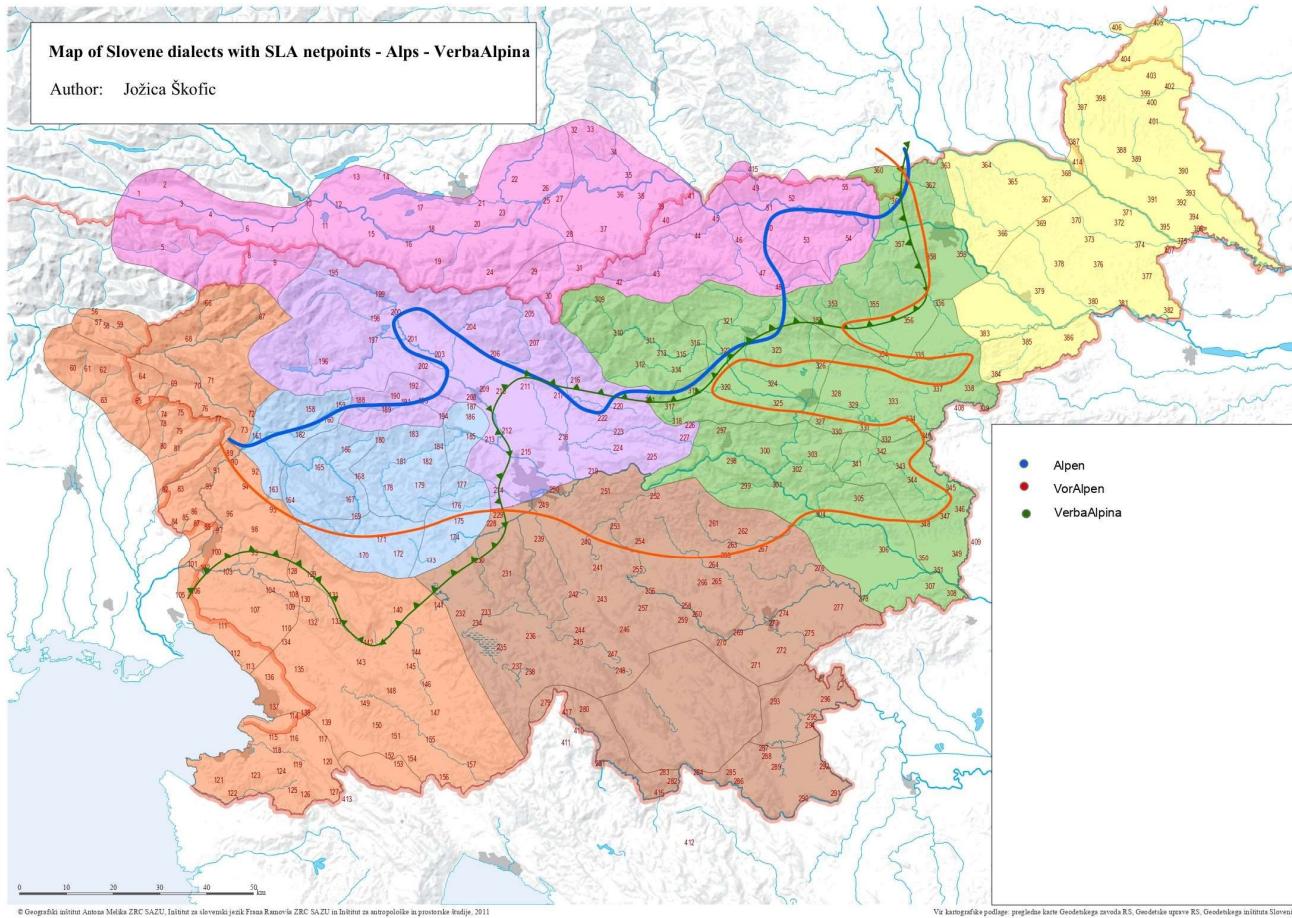

Source: <https://eucbeniki.sio.si/geo9/2642/index.html>

3) Linguistic data from the *Slovenian linguistic atlas (SLA)* as part of VerbaAlpina

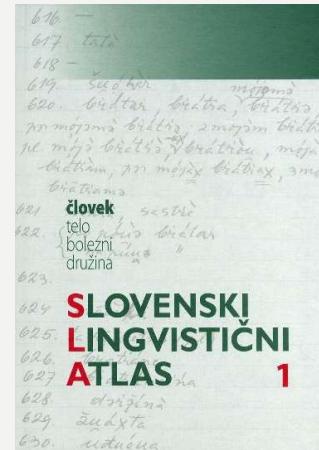
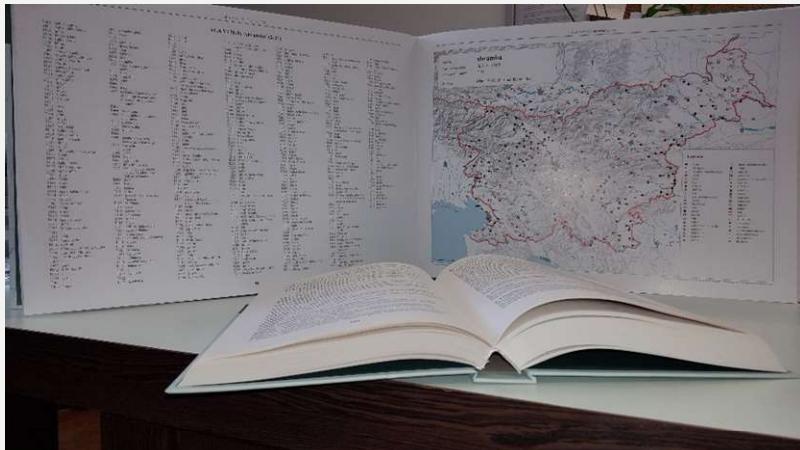

Slovenian linguistic atlas (from 1930s ...)

linguistic **atlas** = geographically edited dialect **dictionary**
(rich source of dialect lexics)

- geolinguistical presentation
- lexicographical presentation

SLA -- zvezki

Datoteka Urejanje Pogled Priljubljene Orodja Pomoc

Nazaj Iškanje Mape

Naslov \literaz\Skupno\SLA -- zvezki\T188 Zgornja Sorica

Opravila za datoteke in mape

Druga mesta

- Skupno
- Moji dokumenti
- Moji računalnik
- Moja omrežna mesta

Podrobnosti

T001 Brdo -- Egg

T002 Borle -- Foerlach

T003 Bôč -- Vorderberg

T004 Zljska Bistrica -- Feidritz Gail

T005 Ljube -- Ugovizza

T006 Podčetrtek -- Arnoldstein

T007 Klikarja vas -- Riegersdorf

T008 Rateče

T009 Kranjska Gora

T010 Maria na Ziji -- Maria Gall

T011 Loč -- Latschach

T012 Podgradje -- Foederlach

T013 Kostanje -- Koestenberg

T014 Teholica

T015 Breznica -- Friesnitz

T016 Svetce -- Suetschach

T018 Čabrnica -- Tschachortsch

T019 Slovenski Piberk -- Windisch Bleiberg

T020 Županje -- Maria Rain

T021 Žrelec -- Ebenthal

T022 Polrice -- Timenica

T023 Radče -- Radberg

T024 Šide -- Zell Pflaume

T025 Kamni v Podjuri -- Stein im Jauntal

T026 Imje -- Tanach

T027 Skočjan -- St. Kanzian

T028 Žitara vas -- Sittersdorf

T029 Obrisco -- Ebrach

T030 Bela -- Velach

T031 Lepena -- Leppen

T032 Plešče -- Dex

T033 Kneža -- Grafenbach

T034 Grebinj -- Griffen

T035 Ruda -- Rudden

T036 Rinkolach -- Rinkolach

T037 Globasnica -- Globasnitz

T038 Vida vas -- Wiedendorf

T041 Libelice

T042 Kopriva

T043 Crna na Korškem

T044 Ravne na Korškem

T045 Dobrova pri Dravogradu - manjkojo vp.

T046 Pameč

T047 Brda

T048 Straže -- Mislinja

T049 Pernice

T050 Sv. Primož na Pohorju

T051 Vučenica

V615-635.jpg - IrfanView (Zoom)

File Edit Image Options View Help

Preberi vse Kupovanje glasbe v internetu

Opravila za datoteke in mape

T188 Zgornja Sorica

Datoteka Urejanje Pogled Priljubljene Orodja Pomoc

Nazaj Iškanje Mape

Naslov \literaz\Skupno\SLA -- zvezki\T035 Ruda -- Rudden

Opravila za glasbo

- Preberi vse
- Kupovanje glasbe v internetu

Opravila za datoteke in mape

T035 Ruda -- Rudden

Datoteka Urejanje Pogled Priljubljene Orodja Pomoc

Nazaj Iškanje Mape

Naslov \literaz\Skupno\SLA -- zvezki\T035 Ruda -- Rudden

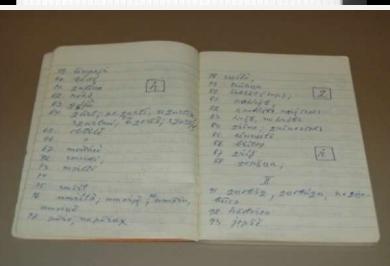
Opravila za datoteke in mape

zkl\T022 kropa_DOC_PDF\1975-2

Ime Velikost Vrsta Datum spremembe

V269--285.jpg	924 KB	IrfanView JPG File	5.12.2003 10:41
V266--303.jpg	793 KB	IrfanView JPG File	5.12.2003 10:42
V304--317.jpg	768 KB	IrfanView JPG File	5.12.2003 10:43
V318--327.jpg	976 KB	IrfanView JPG File	5.12.2003 10:43
V328--338.jpg	1.064 KB	IrfanView JPG File	5.12.2003 10:44
V339--358.jpg	785 KB	IrfanView JPG File	5.12.2003 10:45
V359--381.jpg	787 KB	IrfanView JPG File	5.12.2003 10:45
V381--396.jpg	923 KB	IrfanView JPG File	5.12.2003 10:46
V397--422.jpg	932 KB	IrfanView JPG File	5.12.2003 10:47
V423--445.jpg	797 KB	IrfanView JPG File	5.12.2003 10:48
V446--466.jpg	761 KB	IrfanView JPG File	5.12.2003 10:49
V467--490.jpg	943 KB	IrfanView JPG File	5.12.2003 10:50
V491A--523A.jpg	909 KB	IrfanView JPG File	5.12.2003 10:51
V503A--524.jpg	803 KB	IrfanView JPG File	5.12.2003 10:51
V525--547.jpg	776 KB	IrfanView JPG File	5.12.2003 10:52
V548--572.jpg	950 KB	IrfanView JPG File	5.12.2003 10:53
V573--579.jpg	965 KB	IrfanView JPG File	5.12.2003 10:53
V580--603.jpg	758 KB	IrfanView JPG File	5.12.2003 10:55
V604--614.jpg	885 KB	IrfanView JPG File	5.12.2003 10:56
V615--635.jpg	995 KB	IrfanView JPG File	5.12.2003 10:57
V635--649.jpg	998 KB	IrfanView JPG File	5.12.2003 10:57
V650--701.jpg	843 KB	IrfanView JPG File	5.12.2003 10:58
V701--712.jpg	834 KB	IrfanView JPG File	5.12.2003 10:59
V712--715.jpg	1.010 KB	IrfanView JPG File	5.12.2003 10:59

SLA archive

SlevarRed

Datoteka Urejanje Pogled Pribljenje Oroda Pomoc

Naslov: \Verba\Skupno\Uporabnik\Slavored

Opravila za datoteke in mape

Druga mesta

- Uporabniki
- Moji dokumenti
- Moj računalnik
- Moja omrežna mesta

Podrobnosti

Ime	Veličina	Vrsta	Datum spremembe
V001	File Folder		26.10.2010 14:53
V002	File Folder		15.4.2009 0:53
V003	File Folder		15.4.2009 0:54
V004	File Folder		26.10.2010 14:54
V005	File Folder		22.4.2009 10:45
V006	File Folder		26.10.2010 14:55
V007	File Folder		15.4.2009 0:55
V008	File Folder		15.4.2009 0:56
V009	File Folder		15.4.2009 0:56
V010	File Folder		15.4.2009 0:57
V011	File Folder		15.4.2009 0:57
V012	File Folder		26.10.2010 14:56
V013	File Folder		26.10.2010 14:42
V014	File Folder		26.10.2010 14:30
V015	File Folder		26.8.2010 8:23
V016	File Folder		26.8.2010 8:23
V017	File Folder		12.11.2010 13:53
V018	File Folder		17.5.2010 14:46
V019	File Folder		12.11.2010 13:57
V020	File Folder		15.4.2009 1:01
V021	File Folder		15.4.2009 1:01
V022	File Folder		12.11.2010 13:55
V023	File Folder		10.5.2011 11:59
V024	File Folder		12.11.2011 13:55
V025	File Folder		21.3.2011 13:53
V026	File Folder		21.3.2011 13:54
V027	File Folder		21.3.2011 13:54
V028	File Folder		21.3.2011 13:55
V029	File Folder		21.3.2011 13:56
V030	File Folder		21.3.2011 13:56
V031	File Folder		21.3.2011 13:56
V032	File Folder		21.3.2011 13:56
V033	File Folder		8.4.2011 13:53
V034	File Folder		8.4.2011 13:53
V035	File Folder		8.4.2011 13:54
V036	File Folder		19.4.2011 13:55
V037	File Folder		8.4.2011 13:55
V038	File Folder		15.4.2009 1:03
V039	File Folder		15.4.2009 1:03
V040	File Folder		15.4.2009 1:04
V041	File Folder		10.5.2011 15:58
V042	File Folder		10.5.2011 12:12
V043	File Folder		10.5.2011 12:12
V044	File Folder		10.5.2011 12:13
V045	File Folder		15.4.2009 1:05
V046	File Folder		15.4.2009 1:05
V047	File Folder		15.4.2009 1:06
V048	File Folder		15.4.2009 1:07

V055

Datoteka Urejanje Pogled Pribljenje Oroda Pomoc

Naslov: \Verba\Skupno\Uporabnik\Slavored\V055

Opravila za slike

Druga mesta

- Ogled kot predstavitev
- Elektronsko narodno tiskanje
- Natomi slike

Kopiraj vse elemente na CD

Opravila za datoteke in mape

Druga mesta

- SlevarRed
- Moja akademija
- Moj računalnik
- Moja omrežna mesta

Podrobnosti

Ime	Veličina	Vrsta	Datum spremembe
*V055_7001.jpg	165 KB	IrfanView JPEG File	19.9.2006 11:55
*V055_7002.jpg	136 KB	IrfanView JPEG File	19.9.2006 11:55
*V055_7003.jpg	41 KB	IrfanView JPEG File	19.9.2006 11:55
*V055_7004.jpg	38 KB	IrfanView JPEG File	19.9.2006 11:55
*V055_7005.jpg	51 KB	IrfanView JPEG File	19.9.2006 11:55
*V055_7006.jpg	268 KB	IrfanView JPEG File	19.9.2006 12:14
*V055_7007.jpg	35 KB	IrfanView JPEG File	19.9.2006 11:55
*V055_7008.jpg	49 KB	IrfanView JPEG File	19.9.2006 11:55
*V055_7009.jpg	49 KB	IrfanView JPEG File	19.9.2006 11:56
*V055_7010.jpg	44 KB	IrfanView JPEG File	19.9.2006 11:56
*V055_7011.jpg	31 KB	IrfanView JPEG File	19.9.2006 11:56
*V055_7012.jpg	47 KB	IrfanView JPEG File	19.9.2006 11:56
*V055_7013.jpg	40 KB	IrfanView JPEG File	19.9.2006 11:56
*V055_7014.jpg	39 KB	IrfanView JPEG File	19.9.2006 11:56
*V055_7015.jpg	41 KB	IrfanView JPEG File	19.9.2006 11:56
*V055_7016.jpg	40 KB	IrfanView JPEG File	19.9.2006 11:56
*V055_7017.jpg	48 KB	IrfanView JPEG File	19.9.2006 11:56
*V055_7018.jpg	36 KB	IrfanView JPEG File	19.9.2006 11:56
*V055_7019.jpg	37 KB	IrfanView JPEG File	19.9.2006 11:57
*V055_7020.jpg	41 KB	IrfanView JPEG File	19.9.2006 11:57
*V055_7021.jpg	149 KB	IrfanView JPEG File	19.9.2006 11:57
*V055_7043.jpg	253 KB	IrfanView JPEG File	19.9.2006 11:57
*V055_7043-a.jpg	40 KB	IrfanView JPEG File	19.9.2006 11:57
*V055_7044.jpg	272 KB	IrfanView JPEG File	19.9.2006 11:57
*V055_7045.jpg	37 KB	IrfanView JPEG File	19.9.2006 11:57
*V055_7046.jpg	281 KB	IrfanView JPEG File	19.9.2006 12:26
*V055_7047.jpg	278 KB	IrfanView JPEG File	19.9.2006 12:26

V055 TO43-a.jpg - IrfanView [Zoom: 306 x 217]

V055 TO43.jpg - IrfanView [Zoom: 306 x 217]

SLA archive

SlovarRed database

SlovarRed 2.1

Datoteka Uredi Pogled Grodja Podatki Redakcija Slovnični podatki Ostali podatki Komisije Pomoč

Datoteka Uredi Vstavljanje Obika Tabela Redakcija Slovnični podatki Ostali podatki Komisije Pomoč

Novo okno Izpis Vnesite vprašanje

Izpis po polju neognajšena izbrano ognjišče Po izbranem po korenju (v*) Po izbranem po obrazcu (v*) Točka Vnos za izpis Podatki o izpisu Razdelitev Izpis: Da

Prikazi seznam rezultatov Kvalifikator, pojasnilo

St. vprašani V147B.01 Novo poim. Ne Številka karte: 2/41

Ognjišče

Gredivo Atlas Multimedski gredivo Besede Ključ Seje Hierarhija Podatki Op. opn. Zgod. obl. viri Alt. red. Izv. izt. (Op. opn.) Obnvi. RT Razlage iz izčrtnico

Uredi po starosti zaporedju Dodaj pot do slik Pripravi za Atlas Izpis gradiva v atlas

Stara ozn.	Točka:	Kraj	Zapisovalec:	Leto zapis	Oblik:	Zanes:	Odgovor zapis:	Tone:	Poenoten zapis:	Oblik:	Različica:	Odgovor ID:	Opombe zapisovalca:	Odgovor:	Sloj:	Datoteka	Ti
+ 269b	51	Vuzenica	Vobovnik Drago	1959	§	DA	ognjišče			1	5022		ognjišče	V147AV147A T051.jpg	S1		
+ 269a	52	Radlje ob Dravi	Renčelj Ana	1959	§	DA	ognjišče			1	5022		ognjišče	V147AV147A T052.jpg	S1		
+ 270a	53	Klimacija na Pohorju	Logar Tine	1955		DA	/			1	4F09		ni odgovora		S1		
+ 270	54	Lovrenc na Pohorju	Logar Tine	1955		DA	/			1	4F09		ni odgovora		S1		
+ 292a	55	Zgornja Kapla	Leb Zorko Zinka	1960	§	DA	čagu			1	5055		ogenj	V147AV147A T055.jpg	S1		
+ 49	56	Bila - San Giorgio di Resia	Logar Tine	1962		DA	fokolar			1	4FP3	v pomenu ognjišče	enkratnica		S1		
+ 49	56	Bila - San Giorgio di Resia	Rigler Jakob	1962	+	DA	fogolar			2	5A55	v pomenu ognjišče	fogolar	V147BW147B T056.jpg	S1		
+ 51a	57	Njiva - Gniva	Rigler Jakob	1962	+	DA	pôžet			2 a	6455		pozad		S1		
+ 51a	57	Njiva - Gniva	Rigler Jakob	1962	+	DA	uhništ			2 b	6455		ognjič		S1		
+ 51a	57	Njiva - Gniva	Rigler Jakob	1962	+	DA	uhništ'			2 a	6455		ognjič		S1		
+ 51	58	Osojani - Oseacco	Logar Tine	1962		DA	ohnjšt'e			3	4F07	pl.	komentar		S1		
+ 51	58	Osojani - Oseacco	Rigler Jakob	1962	+	DA	ohnjšt'e			1 a	51A0		ognjič	V147BW147B T057.jpg	S1		
+ 51	58	Osojani - Oseacco	Logar Tine	1962		DA	ohnjšt'e			3	4F07	pl.	ognjič	V147BW147B T058-a.jpg	S1		
+ 50	59	Solbica - Stolvizza	Logar Tine	1962		DA	ohnjšt'a			1 a	51A0		ognjič	V147BW147B T058.jpg	S1		
+ 50	59	Solbica - Stolvizza	Rigler Jakob	1962	+	DA	ohnjšt'e			3	4F07	pl.	ognjič	V147BW147B T059.jpg	S1		
+ 55	60	Breg - Pers (nam. Fejplan -	Zuljan Kumar	2009-	+	DA	ohnjšče			1 a	51A0		ognjič		S1		
+ 54	61	Bardo - Lusevera	Logar Tine	1965	+	DA	ohnjšče			3	4F07	pl.	ognjič		S1		
+ 53	62	Viškorša - Monteaperta	Logar Tine	1965		DA	ohnjšče			1 a	51A0		ognjič	V147BW147B T062.jpg	S1		
+ 56	63	Čemnjeja - Cergneu di Sopra	Zuljan Kumar	2009-	+	DA	fogolar			3	4F07	pl.	fogolar		S1		
+ 52a	64	Breginj	Logar Tine	1951		DA	wognišče			1 a	51A0		ognjič		S1		
+ 58a	65	Robidišče	Logar Tine	1951		DA	/			3	4F07	pl.	ognjič		S1		
+ 69	66	Log pod Mangartom	Logar Tine	1952		DA	/			1 a	51A0		ni odgovora		S1		
+ 70	67	Trenta	Logar Tine	1948		DA	ognjišče			3	4F07	pl.	ognjič	V147BW147B T066.jpg	S1		

SlovarRed 2.1: Izbran slovar: SLA

Organization of dialect lexics

- in linguistic atlas
  - the *signified* → the *signifier*
  - »How do you say/call /.../?«
  - **one map – one meaning – more words**
- in dictionary
  - the *signifier* → the *signified*
  - »What does it mean?«
  - **one word – one/more meanings**

The screenshot shows two browser windows for the website www.fran.si.
The top window displays a grid of book covers for various dialect atlases, with the first one ('Slovenški lingvistični atlas') circled in red. The bottom window shows a search results page for the query 'fogolar'. It lists one result: 'fogolar' (with a count of 1). On the right side of the results page, there's a sidebar titled 'Vse na Franu' and another titled 'Slovarji' which lists various language resources with counts of 0 or 1.

<http://www.fran.si/iskanje?View=1&Query=fogolar>

Thematic fields in SLA, interesting for VerbaAlpina:

II. Cloaths

III. House (SLA 2)

IV. Village (SLA 4)

V. Tools (SLA 3)

VI. Animals (fauna)

VII. Plants (flora)

VIII. Mountain pasture (SLA 3)

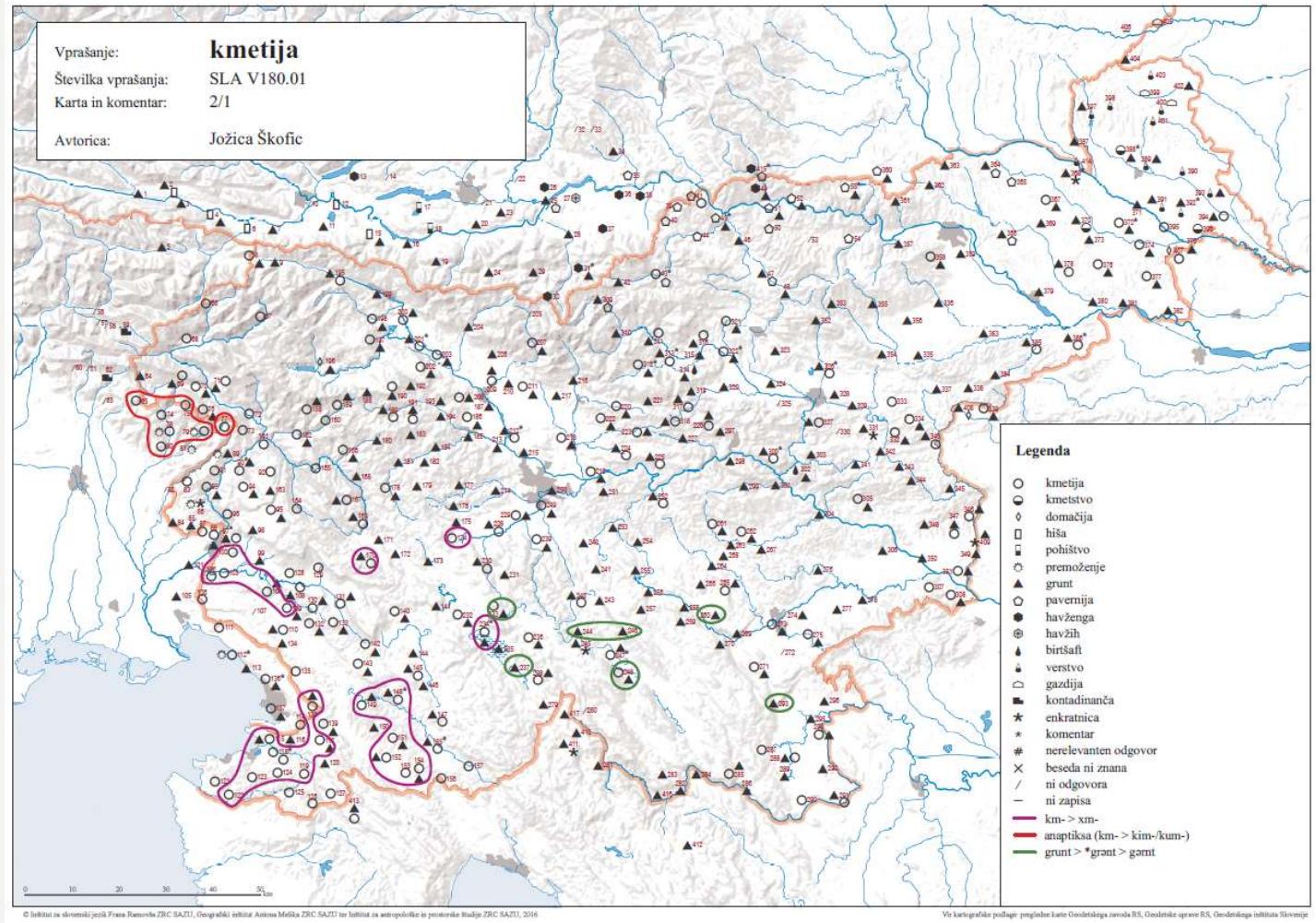
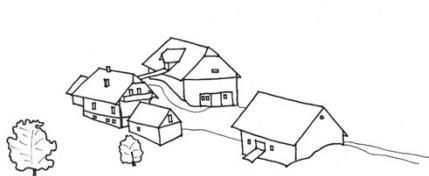
IX. Landscape

XI. Time and weather

FARM

Komentar in karta: 2/1

SLA V180.01 'kmetija'

Jožica Škofic

1. Gradivo

Za pomen 'zemljišče s hišo in gospodarskimi poslopji', knj. *kmetija* (i), je v slovenskih narečijih najpogosteje poimenovanje *grunt*, redka je (dolenjska) glasoslovna različica *grnt*. V T223 in T275 je pojasnjeno, da izraz pomeni 'veliko kmetijo', podobno se tudi v T137 izraz *grunt* uporablja za poimenovanje velikega posestva ob nevtralnem *kmetija*, v T373 je pojasnjeno, da se tako lahko imenuje 'majhno ali veliko posestvo', v T031 pa se izraz uporablja v pomenu 'majhna kmetija'; v T412 se izraz *grunt* rabi za zemljo z malo gozda in malo travnika. Za T016, T025, T397, T402 in T409 je zapisano, da izraz *grunt* pomeni 'zemljo' oz. 'posest', tudi za T370 je zapisano, da izraz pomeni 'posestvo', v T152 pa, da gre za »vsa poslopja skupaj«, medtem ko se izraz *kmetija* uporablja v pomenu 'z zemljiščem'. Za T391 je zapisano, da gre za pomen 'kar je doma, dvorišče', podobno tudi v T154 izraza *grunt* ne uporablja v pomenu 'kmetija', pač pa sta to »hlev in lopa skupaj, morda tudi še s skednjem«. Pogost je tudi leksem *kmetija* z zahodnoslovensko glasoslovno različico *hmetija* (v T394 je leksem zapisan s pojasnilom, da gre za 'kmetijo večjega obsega' ob nevtralnem *grunt*, v T378 pa, da gre za novejši izraz ob starejšem *grunt*) ter s primorskima različicama *kumetija* in enkratnico *kimetija* ter redko panonsko izpeljanko *kmetstvo* (v T370 s pojasnilom, da gre za 'posestvo s konji'). Na koroska narečja (in redke govore sosednjih narečij, ki so v prostorskem stiku z njimi) je omejena raba leksema *pavernija* (v T364 z oznako zastarelo ob nevtralnem *grunt*). Redko se rabijo drugi leksemi, npr. *domaćija* (v T408 s pojasnilom, da gre za pomen 'samo poslopja, brez zemlje', medtem ko se izraz *grunt* uporablja za pomen '(hiša) z zemljo vred') in *gazdija*. Redke in geografsko omejene so tudi germanske izposojenke *birtšaft* (v T314 s pomenom 'posestvo'), *vertstvo* (v T391 s pojasnilom, da gre za 'kmetijo z njivami, travniki, gozdovi'), *havženga* (v T031 s pojasnilom, da gre za 'veliko kmetijo') z enkratno besedotvorno različico *havžih* in romanska izposojenka *kontadinanča*.

3. Posebnosti kartiranja

Kot enkratnice so kartirani leksemi *želarija* ‘majhna kmetija’ v T368, *grumbla* kot starejši izraz za ‘kmetijo’ v T245, *imanje* v T411, *zemlja* v T331, *posestvo* v T086 in *gospodarstvo* v T409 s pomenom ‘zemlja in stavbe’.

Kot enkratnica s *havž-* je kartiran leksem *havžih* v T027.

Kot tretji in nadaljnji odgovor v posamezni točki so z znakom za komentar kartirani leksemi *grunt* v T043, T112, T118, T326, T415 in različica *grnt* v T247, *bajtrga* ‘majhna kmetija’ v T031, *bajta* ‘mala kmetija’ v T212, *breg* v T112, *birtšaft* v T312 in T322, *domaćija* in *domovina* v T372, *freta* v T415, *kajža* v T201, *kmetija* v T097, T148, T234, T392, T415 in različica *hmetija* v T097, *lastina* ‘posestvo’ v T300, *maseljc* ‘majhen grunt’ v T155, *posestvo* v T136, T234, T313, T372, T386, *vertstvo* v T388, *havženga* v T055 in T322 ‘majhna kmetijica’, *huba* v T045 in nerelevantni opisni odgovor so *veliki kmetje* v T090.

Kot nerelevantni so kartirani odgovori *velika hiša* v T004 in T006, *paverška hiša* v T012 in T015 ter *pavrovška hiša* v T002 (prim. V129A.01).

Narečna asimilacija *km* > *xm* v besedi *kmetija* je označena z vijoličasto izofono.

Z rdečo izofono je označena anaptiksa (drugotni *u* v sklopu *-km* v T065, T074, T075, T078–T080 in drugotni *i* v sklopu *-km-* v T077).

Z zeleno izofono je označen razvoj *grunt* > *grənt ≥ *gərnt* v T233, T237, T244, T246, T248, T260 in T293.

4. Uporabljena dodatna literatura

Buccarella 2013; Dizionario 2011; DOF; Doria 1987; Furlan 1998; Karničar 1990; Rosamani 1990; Thesaurus 4; Koletnik 2015a; Koletnik 2015b

5. Primerjaj

SLA: V129A.01 *hiša* (2/2), V644.01 *gospodar* (1/131), V181.01 *kmet*; OLA: /; ALE: /; SDLA-SI II: 511; ALI: /; ASLEF: 6109; HJA: /; ÚMNyA: /

FARM – morphological analysis of dialect lexics

2. Morfološka analiza

kmetija < *(*kъmet*)-(ij)-a ← *kъmet-b ‘kmet’ ← rom. **comete* < lat. *comes*, rod. *comitis* ‘spremljevalec, družabnik’ (z narečno asimilacijo *km* ≥ *xm* v T100, T102–T104, T109, T115, T117–T119, T122–T124, T138, T148, T149, T151–T154, T170, T174 in T234 (Ramovš 1924: 230); z drugotnim *u* v sklopu -*km-* (anaptiksa) v T065, T074, T075, T078–T080 in drugotnim *i* v sklopu -*km-* v T077)

kmetstvo < *(*kъmet*)-bstv-o

posestvo < *po-sěst-bstv-o < *po-sěd-t-bstv-o ← *po-sěst-b (< *po-sěd-t-b ‘kar je zasedeno, zavzeto, pridobljeno v last’) ← *po-sěsti ← **po-* ‘*po*’ + *sěsti (< *sěd-ti) ‘sesti’

domačija < **dom-a-i-(ij)-a* ← *dom-a-i-b ‘domač’ ← *dom-a ‘doma’ ← *dom-b ‘dom, hiša’ domovina < *dom-ov-in-a

premoženje < *per-mož-e-n-bj-e ← *per-moři ← **per-* ‘skozi, prek, čez, k’ + *moři (< *mog-ti) ‘moči’

lastnina < *volst-bn-in-a < *volst-b (< *vold-t-b) ‘oblast, vladanje, volja’ ← *volsti (< *vold-ti) ‘vladati’

lastina < *volst-in-a

gospodarstvo < *gospod-ar-bstv-o ← *gospod-ar-b ‘gospod, gospodar’

pohištvo < **po-(xyš)-bstv-o* ← *po ‘*po*’ + *xyš-a ‘hiša’ ← stvnem. *hūs* *[*hūš*] ‘hiša’ (> nem. *Haus* ‘hiša’)

zemlja < *zeml-a ‘zemlja’

breg < *berg-b ‘breg’

grunt < **(grunt)-b* ← srvnem. *grunt* ‘tla, zemlja, posestvo’, nem. *Grunt* ‘tla, zemlja, temelj, osnova’ (z razvojem *grunt* > *grant ≥ *gərnt* v T237, T244, T246, T248, T293)

pavrnija < **(pavr-n)-(ij)-a* ← **(pavr)-b* ← bav. nem. *Pauer* za nem. *Bauer* ‘kmet’

havženga < **(xavžəng)-a* ← nem. *Hausung* ‘stanovanje, stanovanjska hiša’ (pred prehodom *ž > z > s)

havžih < **(xavžix)-b* ← verjetno nem. *hauseigen* ‘spadajoč k hiši’ ali nem. *Hausung* ‘stanovanje, stanovanjska hiša’ (pred prehodom *ž > z > s)

huba < **(xub)-a* ← stvnem. *huoba*, srvnem. *huobe* ‘posestvo določene velikosti, tj. tako veliko, da na njem lahko preživi ena družina’ (> nem. *Hube* ‘huba’)

želarija < **(želar)-(ij)-a* ← **(želař)-b* ← srvnem. *seller* (< *seldener*, *seldner*) ‘kočar, najemnik, dninar’ (> bav. nem. *Söller* ‘kočar’)

maselje < **(masl)-bc-b* ‘četrt grunta’ ← **(masl)-b* ← avstr. bav. nem. *Maßlein* ‘mera’

virstvo < **(virt)-bstv-o* ← nem. *Wirt* ‘gospodar’

birtšaft < **(birtšaft)-b* ← srvnem. *wirtschaft* ‘gospodarstvo’ (> nem. *Wirtschaft* ‘gospodarstvo’)

freta < **(fret)-a* ← srvnem. *vrete* (< *vrate*) ‘ogor, goličava’ (> avstr. bav. nem. *Frette* ‘borna majhna zapuščena kmetija’)

gazdija < **(gazd)-(ij)-a* ← hrv. *gazda* ‘gospodar’ ← madž. *gazda* ‘gospodar’

imanje < **(iman)e* ← hrv. *imanje* ‘lastnina, nepremičnine’

kontadinanča < **(kontadinanč)-a* ← furl. *contadinance* ‘kmetija’

bajta < **(bajt)-a* ← ben. it. *baita*, furl. *baite* ‘koča, bajta’

bajtrga, nejasno, verjetno v zvezi z *bajta*

grumbla, nejasno

FARM – ethnological explanation

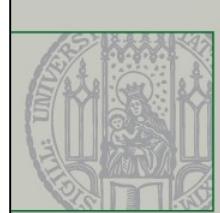

6. Etnološka osvetlitev

Kmetija je enota kmečke zemljiške posesti in poljedelsko-živinorejski gospodarski obrat na rodbinski podlagi. Cela kmetija je nekoč pomenila posestvo z okrog 20 hektari zemlje; ustreza je vzdrževanju povprečne kmečke družine in zmogla predpisane obveznosti. Delitev kmetij zaradi dedovanj in drugih razlogov, rodovitnost tal, nadmorska višina in lega kmetije v prostoru (prisojna ali osojna lega) so izoblikovali predstave o velikosti kmetij, kar pa se razlikuje od pokrajine do pokrajine in glede na različne družbeno-upravne ureditve. Načeloma naj bi mala kmetija obsegala do 5 hektarov (na bogatejših ravninskih območjih do 10 hektarov), srednja kmetija od 5 do 10 hektarov (na ravninskih območjih 10 do 20 hektarov), velika ali cela kmetija naj bi imela nad 10 hektarov (na bogatejših ravninskih območjih nad 20 hektarov). V rodovitni in večinoma ravninski Horjulski dolini (z izjemo gozdnih površin) so bile predstave o velikosti kmetij odvisne od števila glav živine, in sicer naj bi mali kmet imel od 2 do 10 glav goveje živine in enega konja, veliki kmet pa nad 10 glav živine in vsaj dva konja. Glede na čas, prostor, gospodarsko usmerjenost in vrsto poseljevanja se posamezne kmetije združujejo v strnjena, razložena ali raztresena naselja ali ostajajo samotne kmetije, ki je enodružinski kmetijski obrat zunaj strnjenega naselja, pogosto več kilometrov daleč od prvih sosedov.

Kmetijo sestavljajo zemljišča in stavbe (stanovanjske hiše, preužitkarske hiše za ostarele sorodnike, koče, bajte, viničarje za podnajemnike in delovno silo, gospodarska poslopja z osrednjim hlevom, podom, skednjem, kozolcem, kaščo, kletjo, različnimi sušilnicami (za sadje, hmelj, lan) in vinsko kletjo, v alpskem svetu h kmetiji spadajo tudi na planinah postavljeni pastirski stanovi in živinske staje, hlevi). Od zemljišč kmetijam pripadajo dovozne poti, stavbna zemljišča, vrtovi (zelenjavni, okrasni, sadni), njive, travniki, pašniki, vinogradi, gozdovi in druga zemljišča (kamnolomi, glinokopi idr.).

Na Slovenskem so se izoblikovali naslednji tipi kmečkih domov: enotni ali stegnjeni (bivalni in gospodarski prostori so pod skupno streho, povsod po Slovenskem), gručasti (stavbe so razvrščene pravilno, tj. pod pravim kotom, v velikem delu osrednje Slovenije, ali nepravilno, kar je prevladujoče v hribovitem svetu in pri samotnih kmetijah), vzporedni (stanovanjska hiša in gospodarske stavbe so postavljene vzporedno, npr. na Sorškem polju, v Spodnji Savinjski dolini, ponekod na Dravskem in Ptujskem polju), na vogel ali v koleno (hiša in gospodarsko poslopje sta postavljena pravokotno pod skupno streho, npr. v severovzhodni Sloveniji), v ključ (na obcestno hišo se v pravem kotu naslanjajo gospodarska poslopja, npr. v severovzhodni Sloveniji), štirikotni (vsaj tri stavbe in en povezovalni zid (lesa) z vhodom oblikujejo zaprto štirikotno dvorišče, t. i. dvori v Beli krajini).

FARM – Slovenian dialect lexemes – from SLA to VerbaAlpina

SLOVENSKE AKADEMIJE
ZNAOSTI IN UMETNOSTI

DFG

Version 20/1 ▾

The screenshot shows the Lexicon Alpinum interface. On the left, there's a legend for 'Kartografski prikaz' (Cartographic display) with options for 'Fizičen' (Physical) and 'Heksagonalen' (Hexagonal). The legend also includes a section for 'Legenda' (Legend) with items like 'Morfološko-lexikalni tip kmetija (sla f.)' (Morpho-lexical type farmer (slavic f.)) marked with a green circle and 'koncept KMETIJA (67 dokazi/dokazila)' (Concept FARMER (67 proofs/evidences)) marked with a red circle. Below the legend is a section for 'Pregledne karte' (Overview maps) with a 'Zapri meni' (Close menu) button.

The main area features a 3D map of the Alpine region. Overlaid on the map are several green circles containing the letter 'B', indicating specific locations of the concept 'kmetija'. One such location is highlighted with a red circle containing the letter 'A'. A callout box on the right provides detailed information about the concept 'kmetija' at the location 'Žiri'. The callout box contains the following text:

B

kmetija
(Posamenznno dokazilo)

Fonetični tip (Ni tipizirano) VA

Morfološko-lexikalni tip kmetija (sla f.) (S)

osnovni tipi *kъmětъ (sla.) + comes (lat.) (G) VA

vir koncept

SLA 180#1 T178 (Dobračeva – Žiri) KMETIJA (Wikidata)

The right side of the interface includes a sidebar for 'Fran' (Slovenian Institute for the Slovene Language Fran Ramovš ZRC SAZU) with links to various resources like 'Slovenski pravopis' (Slovene orthography) and 'Slovenski leksikoni' (Slovene dictionaries). At the bottom right are zoom controls (+, -, ⌂).

HONEY

Komentar in karta: 2/58 SLA V202.01 ‘med’

Vlado Nartnik

1. Gradivo

Za pomen ‘sladka snov, ki jo delajo čebele iz nektarja ali mane’, knj. *méd* (ê), se v na-rečjih največ uporablja leksem *med* (razlike so le v glasovju). V T193 je zabeležena starejša raba leksema *med* v ženskem spolu (*med je dobra*). V severnih narečjih, kjer *med* pogosto pomeni *medico*, prim. tudi zvezo *iz strdi kuhajo med* (ESSJ II: 174), je bolj običajen leksem *strd* z izpeljanko *strdina* v točkah T364 in T365.

2. Morfološka analiza

med < *med-þ ‘med’

med < *med-b ‘med’ (z domnevno naslonitvijo na *strd*)

strd < *strbd-þ ‘med’

strdina < *strbd-in-a

Komentar in karta: 2/83

SLA V202.03 *med* – pomen

Vlado Nartnik

1. Gradivo

Glede na opombe k leksemom v odgovorih na vprašanje V202.01 *med* je možen tudi prikaz različnih pomenov izraza *med*. Izraz *med* nastopa v slovenskih narečjih v dveh pomenih: osnovni pomen ‘sladka snov, ki jo delajo čebele iz nektarja ali mane’ je značilen za večji del slovenskih narečij, bolj na severu, zlasti v koroški narečni skupini, delno tudi v gorenjskih, štajerskih in panonskih narečjih, pa je prevladal drugotni pomen ‘alkoholna piča iz medu’.

2.1 Morfološka analiza

med < *med-þ ‘med’

med < *med-b ‘med’ (z domnevno naslonitvijo na *strd*)

2.2 Pomenska analiza

‘sladka snov, ki jo delajo čebele iz nektarja ali mane’

‘alkoholna piča iz medu’

Vprašanje:

med

Številka vprašanja:

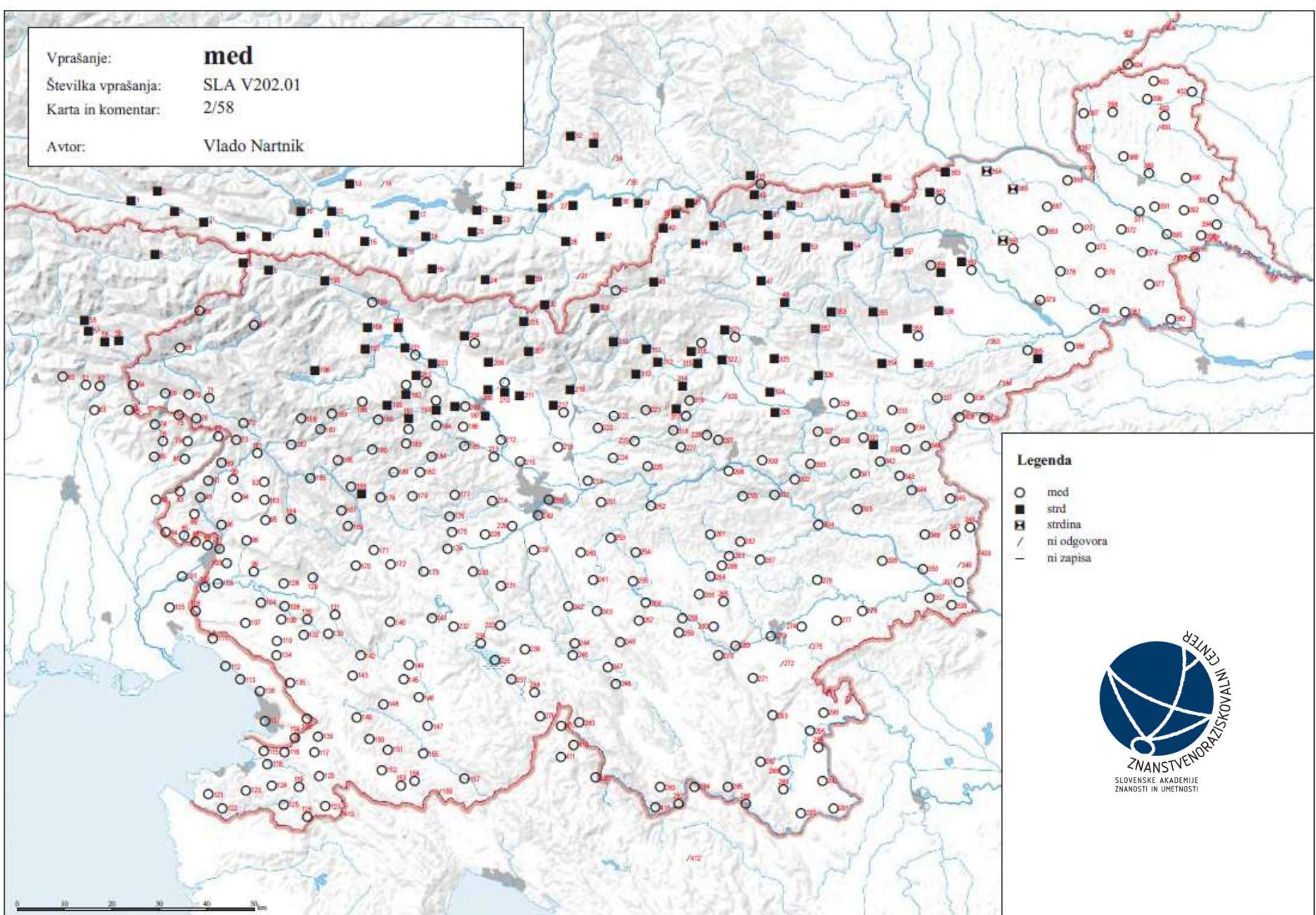
SLA V202.01

Karta in komentar:

2/58

Avtor:

Vlado Nartnik

Legenda

- med
- strd
- ▣ strdina
- / ni odgovora
- ni zapis

Vprašanje:

med - pomen

Številka vprašanja:

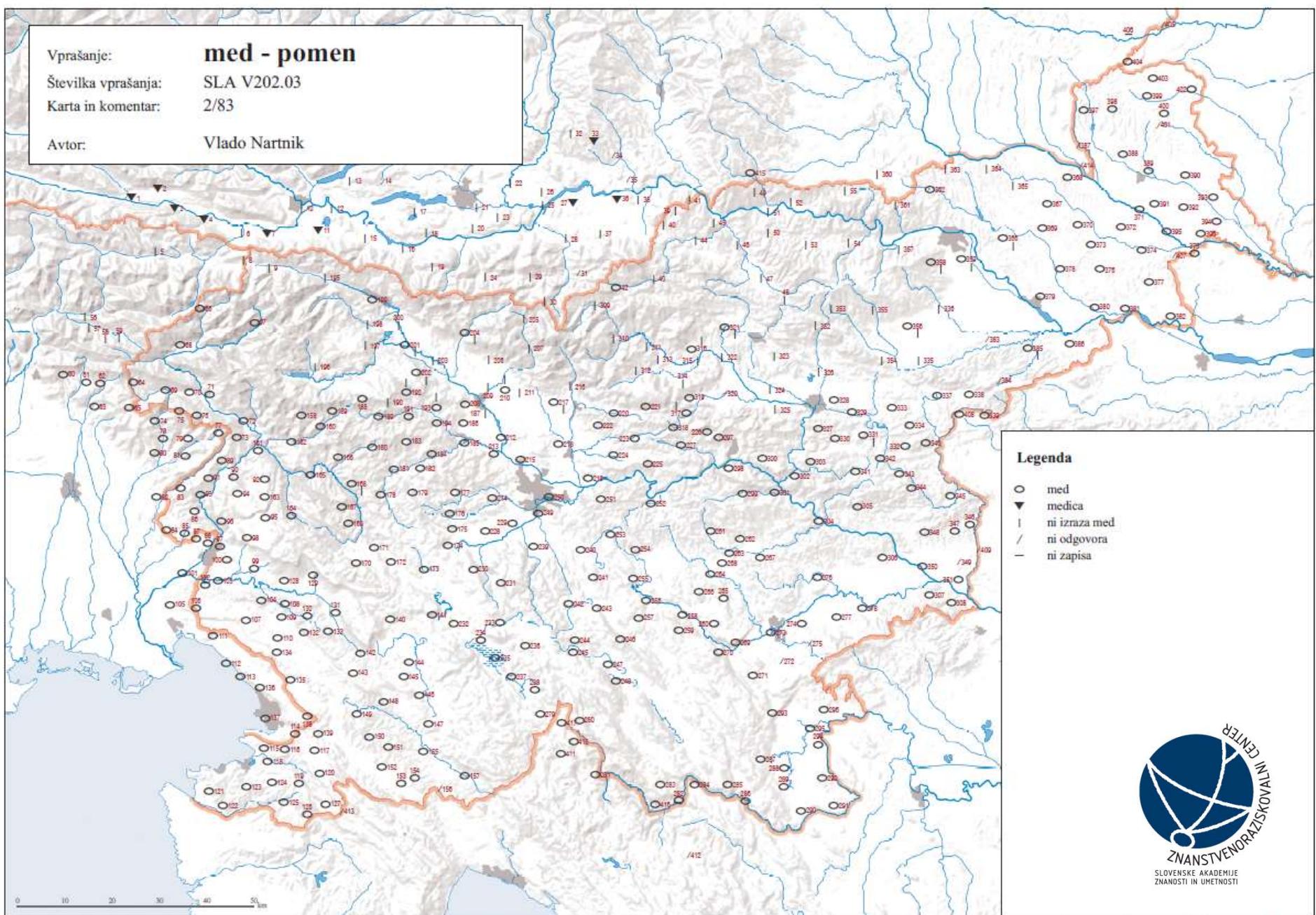
SLA V202.03

Karta in komentar:

2/83

Avtor:

Vlado Nartnik

Prosimo, vnesi iskalni izraz

Kartografski prikaz

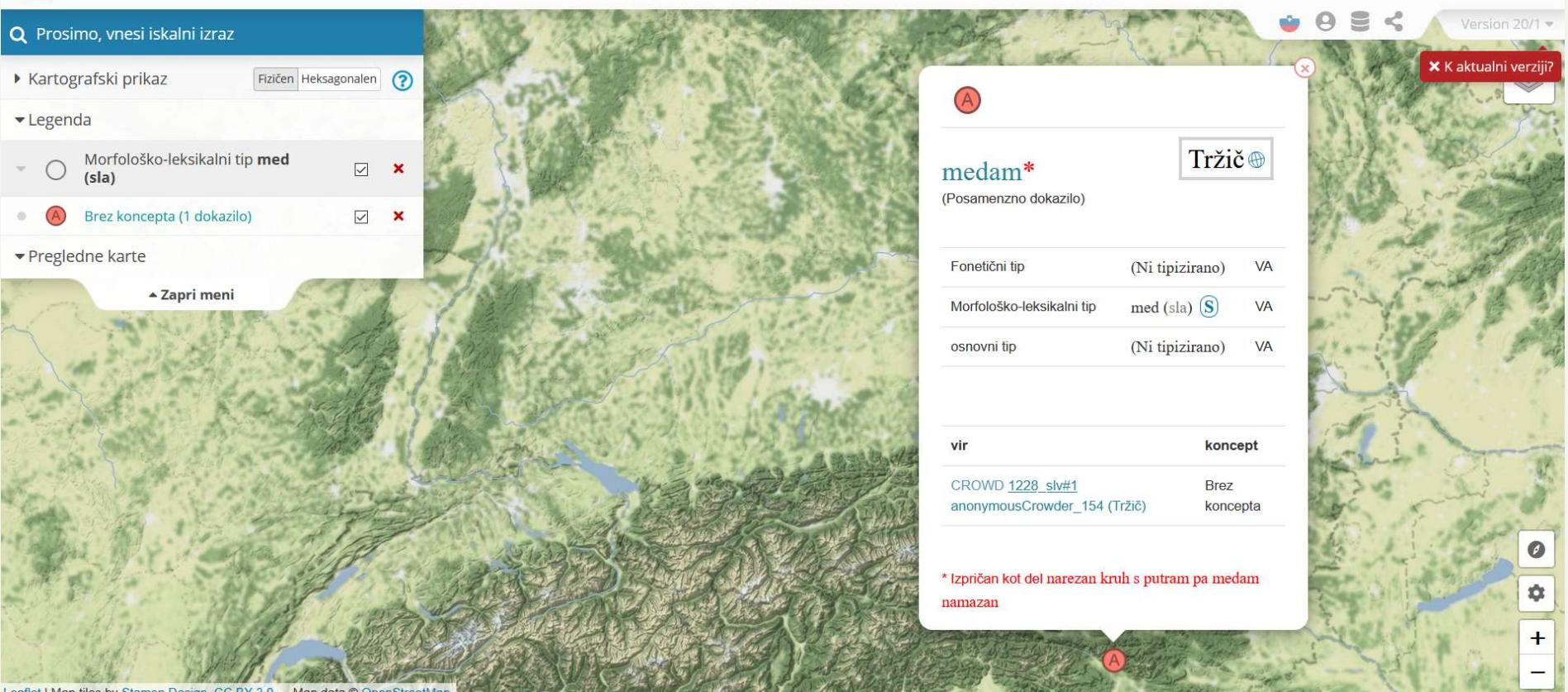
Fizični Heksagonalen

Legenda

Morfološko-leksikalni tip med (sla) Brez koncepta (1 dokazilo)

Pregledne karte

Zapri meni

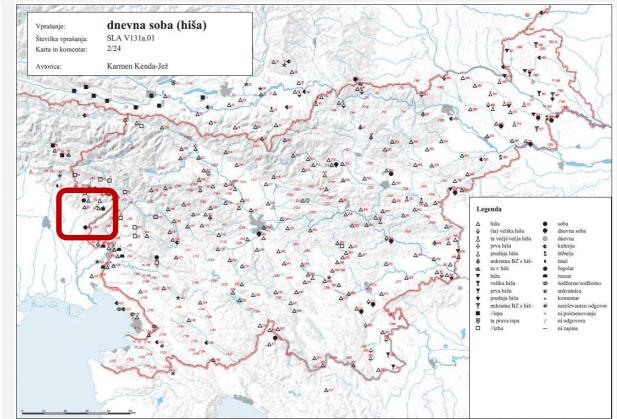
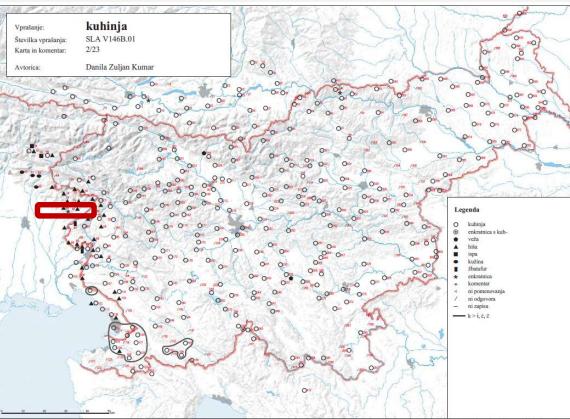
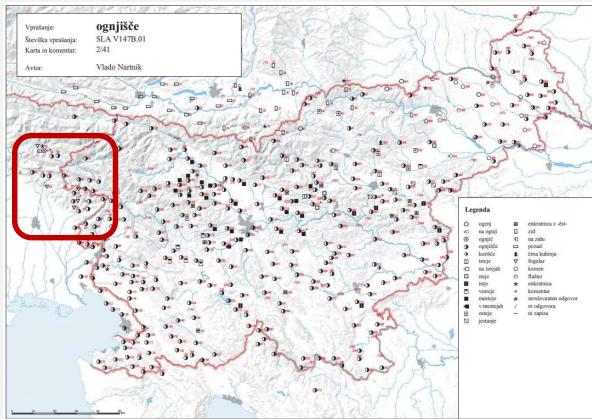

Slovenian dialect lexeme FOGOLAR in SLA

fogolar -ja m < **(fogolar)*-b ← Friul. [fogolâr] 'fireplace'

- 1) *fireplace* (Slov. *ognjišče*), SLA 2/41 – [fogolâr] T056 Bila (JR, 1962) [fogo'lar] T063 Černjeja (DZK 2010), [fuyulá:r] T074 Marsin (LB, 1979), [fogolâr] T078 Podbonesec (TL, 1963), [fogolá:r] T080 Špeter (LSM, TL, 1989)
  - 2) *kitchen* (Slov. *kuhinja*), SLA 2/23 – [fogolá:r] T080 Špeter (LSM, TL, 1989)
  - 3) *living room* (Slov. *dnevna soba*), SLA 2/24 – [fogolâr, fogolár] T078 Podbonesec (TL, 1963), [fogolár] T081 Ošnije (TL, 1963), [fuyo'la:r] T082 Mirnik (DZK, 2006)

see also: <http://www.fran.si/iskanje?View=1&Query=fogolar>

Q Bitte Suchbegriff eingeben...

► Kartographische Darstellung

Physisch Hexagonal

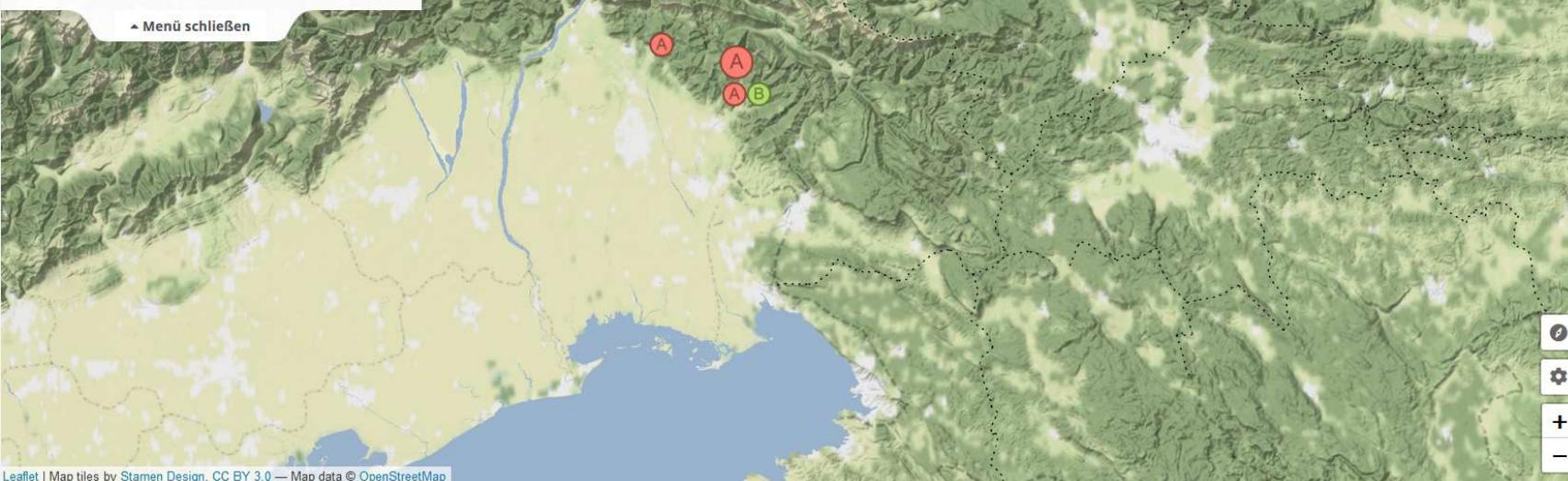

▼ Legende

 Morpho-lexikalischer Typ
fogolar (sla m.) Konzept **FEUERSTELLE** (6 Belege) Konzept **KÜCHE** (1 Beleg)

▼ Synoptische Karten

▲ Menü schließen

Leaflet | Map tiles by Stamen Design, CC BY 3.0 — Map data © OpenStreetMap

SLA V162a skedenj (Germ. *Stadel*, Engl. *barn*)

2. Morfološka analiza

SkeDenj < **(skъdbn)*-b ← stvnem. *scugin*, *scugina* 'skedenj, gumno' (> nem. *Scheune* 'skedenj, kašča') (S ≥ l v T041, T049–T055, T106, T125, T128, T150, T335–T336, T339, T353–T363, T370–T377, T380–T384, T386–T389, T391–T394, T396–T397, T399, T401, T404, T407–T408, in T415; -Dn- ≥ -gn- v T034, T041, T049–T055, T335–T336, T338–T339, T353, T355–T357, T359, T383–T384, T387–T389, T391–T394, T396–T397, T408, T414 in T415; Skd- > zgd- v T009 in T191–T192)

na **skednju** < *na (*skъdbn*)-u ← *na 'na' + *(*skъdbn*)-b
pod < *pod-b 'tla'

na **podu** < *na *pod*-u ← *na 'na' + *pod-b 'tla'
 v **podu** < *v_b *pod*-u ← *v_b(n) 'v' + *pod-b 'tla'

parna < *(*parn*)-a ← srvnem. *barn*, *barne* 'jasli' v bav. nem. izgovoru (b- > p-)
 gornja **parna** < *gor-bn-a-a (*parn*)-a ← *gor-bn-b 'gornji, zgornji'
 (← *gor-ě 'gori, zgoraj') + *(*parn*)-a

parma < *(*parm*)-a ← bav. nem. *Parm*, tudi *Barm*, *Barn* < srvnem. *barn*, *barne*
 svisl- < **sv-visl-a/-il-*-q ← *sv-visl-l-b 'viseč, pravokoten, navpičen' ← **sv(b)n*- 'od zgoraj navzdol' + *vis-ě-ti 'viseti'

oder < *odr-b 'oder'

hram < *xorm-b 'štotor, zgradba, hiša'

šupa < *(*sup*)-a ← srvnem. *schupfē* 'šupa' (> bav. nem. *Schupfen* za nem. *Schuppen* 'šupa')

ta **steljnata šupa** < *ta *stel-bn-at-a*-j-a (*sup*)-a ← *ta/*tb/*tē/*tē 'ta' + *stel-a (< *stel-j-a) 'stelja' (← *stel-a-ti*stel-q 'stlati, nastiljati') + **(sup)*-a

ta **vozna šupa** < *ta *voz-bn-a-j-a* (*sup*)-a ← *ta/*tb/*tē/*tē 'ta' + *voz-b 'voz' + **(sup)*-a

ta **gorenja šupa** < *ta *gor-ěn-a-j-a* (*sup*)-a ← *ta/*tb/*tē/*tē 'ta' + *gor-ěn-b 'zgorjni' + **(sup)*-a

marof < *(*marof*)-b ← avstr. bav. nem. *Meierhof* 'pristava, skedenj, hlev'

senica < *sěn-bn-ic-a ← *sěn-o 'seno'

senik < *sěn-bn-ik-b

gumN- < *gumъn-o-a 'prostor, kjer se mlati pšenica' (N ≥ l v T369, T373, T387, T388, T390, T398, T400, T405 in T414)

jegno, nejasno

tOblat < *(*toblat*)-b ← furl. *toblāt* 'skedenj' (O ≥ a v T079 in T062)

klobat, nejasno, morda v zvezi s furl. *toblāt* 'skedenj'

klanica < *klan-ic-a (prim. slov. *klanica* 'shramba za vozove; podstrešje, podaljšek kozolca') (ESSJ II: 37) (s premetom *kla-* ≥ *kal-* v T083)

kozolec < *koz-yl-bc-b < *koz-yl-b 'kozel'

lopa < **(lop)*-a ← stvnem. *louba*, srvnem. *loube* 'uta, pokrit predprostor, veža' (> nem. *Laube* 'uta') v bav. izreki **lo(u)pe*

Gruš < **(gruši)*-b 'ostrešje, streha pri stavbi, ogrodje' ← nem. *Gerüst* 'oder', bav. srvnem. *gerust, srvnem. *gerüste* 'priprava, orodje, ogrodje' (G ≥ Ø v T355, T356)
kašta < **(kašt)*-a ← srvnem. *kaste* 'omara, skrinja (za obleko, živilo), kašča' (> nem. *Kasten* 'zaboj, skrinja, omara, škatla'), prevzem v narečja s šč (Ramovš 1924: 273)

na **kašči** < *na (*kašč*)-i ← *na 'na' + **(kašč)*-a (← srvnem. *kaste* 'omara, skrinja (za obleko, živilo), kašča' (> nem. *Kasten* 'zaboj, skrinja, omara, škatla'), prevzem v narečja z ohranjenim šč (Ramovš 1924: 273))

štala < **(štal)*-a ← it. *stalla*, furl. *stale* hlev'

na **štali** < *na (*štali*)-i ← *na 'na' + **(štal)*-a

hlev < *xlěv-b 'hlev, staja'

(*gori*) na **hlevu** < *gor-ě na *xlěv*-u ← *gor-ě 'gori, zgoraj' + *na 'na' + *xlěv-b 'hlev, staja'

ispa < **(j)istiþp*-a ← rom. *extupa (brez lenizacije *-p- > -b-) 'ogrevana soba' (Furlan 2009: 125, op. 14; o možnem germanskem izvoru besede gl. Pronk-Tiethof 2013: 178–179)

cimper < **(cimpr)*-b ← bav. stvnem. *zimpar za stvnem. *zimbar* 'gradbeni les, lesena zgradba, stanovanjski prostor, stanovanje' (> nem. *Zimmer* 'soba')

kamrica < **(kamr)*-ic-a ← **(kamr)*-a ← srvnem. *kamer* (< *kamere*) 'izba' (> nem. *Kammer* 'sobica')

vrh < *vbrx-b 'vrh'

na **vrhu** < *na *vbrx*-u ← *na 'na' + *vbrx-b

na **hiši** < *na (*xyš*)-i ← *na 'na' + **(xyš)*-a (← stvnem. *hūs* *[hūš] 'hiša' (> nem. *Haus* 'hiša'))

dilje < **(dil)*-a, mn. **(dil)*-q ← nem. *Diele* 'podna deska'

listnica < *list-bn-ic-a ← *list-b 'list'

listnik < *list-bn-ik-b

listnjak < *list-bn-ak-b

kolarnica < *kol-ar-bn-ic-a ← *kol-a 'kmečki voz'

trahtar < **(traxtar)*-b ← srvnem. *trahter* 'lij, lijak' (> bav. nem. *Trachter* za nem. *Trichter* 'lij, lijak')

plevnik < *pelv-bn-ik-b ← *pelv-a 'pleva'

štagelj < **(štagli)*-b ← srvnem. *stadel*, nem. *Stadel* 'skedenj' (z narečno slovensko disimilacijo -dl- > -gl-)

his/hiz < *xy-s-b/*xyz-b ← got. -*hūs* 'hiša'

forhuta < **(forxut)*-a, verjetno v zvezi s **(xut)*-a ← stvnem. *hutt(e)a*, srvnem. *hütte* 'koča, šotor' (> nem. *Hütte* 'koča, bajta')

štulberh, nejasno

osek, nejasno, morda **o(b)-sěk*-b 'ograja iz kolov' ← **o(b)-sěk-a-ti* 'osekati' ← *ob- 'ob, pri, okoli' + *sěk-a-ti 'sekati'

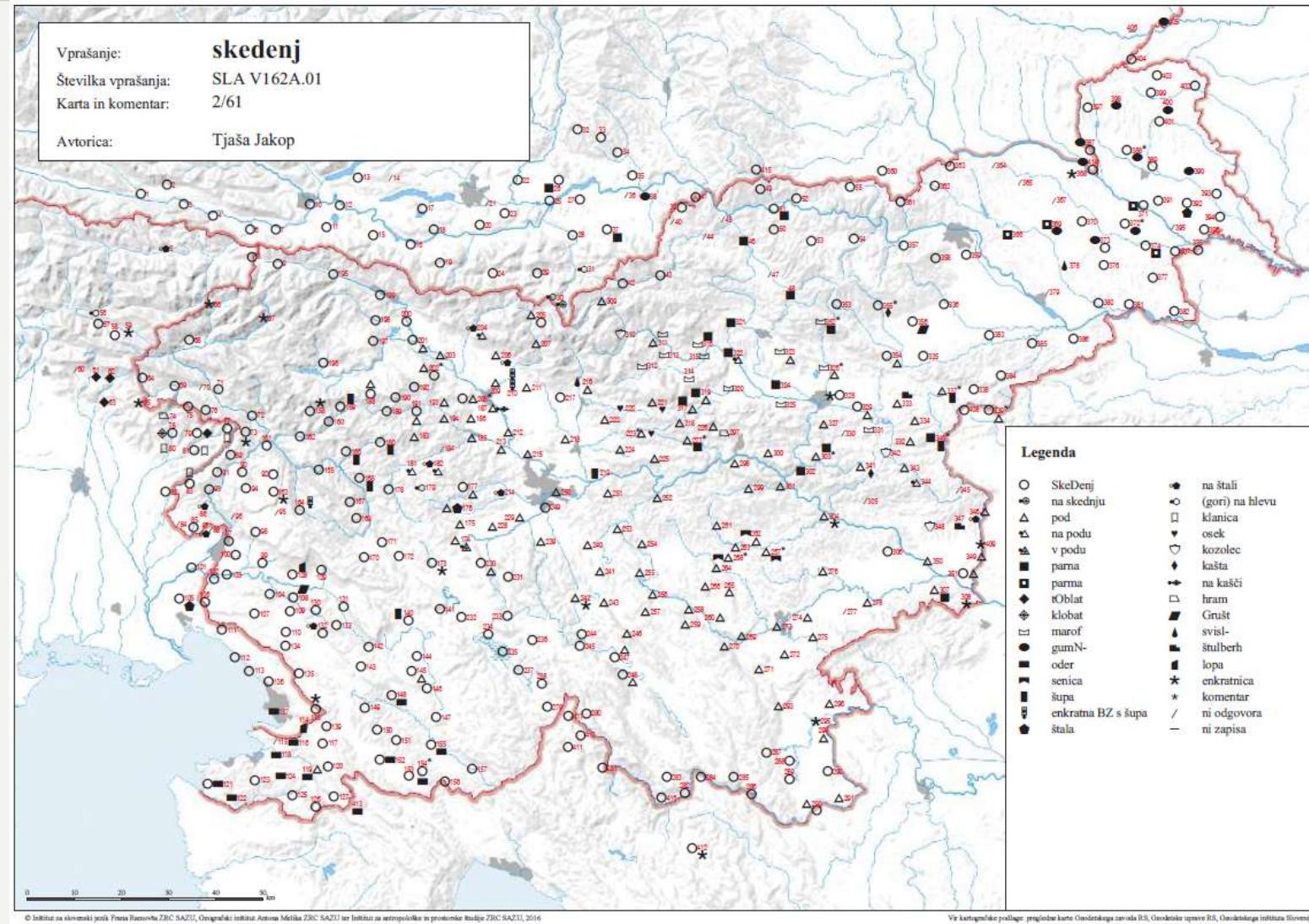
pirgl, nejasno

glajt, nejasno

SLOVENSKA AKADEMIE
ZNANSTVENORAZISKOVALNI CENTR

ZNANOSTI IN UMETNOSTI

SLA V162a *skedenj* (Germ. *Stadel*, Engl. *barn*) in VerbaAlpina

VerbaAlpina interface showing data points for the word *skedenj* across a mountainous terrain.

Top Navigation: LMU, HOME, LEXICON ALPINUM, INTERAKTIVNI ZEMLJEVID, METODOLOGIJA, PRISPEVKI, SODELUJUĆI, SODELUJOĆI.

Map View: A 3D map of a mountainous region with various data points marked by colored circles (pink, purple, yellow, green) and labeled with letters (a, b, c, d, e, f, g, h, i, j, k, l, m, n, o, r, s, t, z).

Data Points (Pop-up windows):

- Resia:** Fonetični tip: (Ni tipizirano), VA. Morfološko-leksikalni tip: hlev (sla m.) (S), VA. Osnovni tip: xlevb (sla.), VA.
- Tolmin:** Fonetični tip: (Ni tipizirano), VA. Morfološko-leksikalni tip: pirgl (sla.) (S), VA. Osnovni tip: (Ni tipizirano), VA.
- Radovljica:** Fonetični tip: (Ni tipizirano), VA. Morfološko-leksikalni tip: skedenj (sla m.) (S), VA. Novi tip: scugina, VA.
- Kamnik:** Fonetični tip: (Ni tipizirano), VA. Morfološko-leksikalni tip: svislja (sla.) (S), VA. Osnovni tip: viseti (sla.), VA.
- Mislinja:** Fonetični tip: (Ni tipizirano), VA. Morfološko-leksikalni tip: parma (sla f.), VA. Osnovni tip: (Ni tipizirano), VA.

Bottom Navigation: Leaflet | Map tiles by Stamen Design, CC BY 3.0 — Map data © OpenStreetMap.

Screenshot of the eSLA interface showing a map of Slovenia with numerous blue dots representing dialect points. Below the map is a list of words and their counts:

- gumno V162C.01 2/63
- hēi V607 1/106
- hiša V129A.01 2/2
- hlapec V642 1/133
- hlev za krave V161(a).01 2/54
- hlev za ovce V161(b).01 2/55
- hlev za svinje V161(c).01 2/56
- izba, ispa V713.01 2/27
- izba, ispa – pomen V713.02 2/81

A large yellow curved arrow points from the bottom of this screenshot towards the top of the screenshot below.

<http://sla.zrc-sazu.si/#v>

Screenshot of a web browser showing the 'Dialektološka sekcija | Inštitut za slovenski jezik Franja Ramovš' website. The URL is http://sla.zrc-sazu.si/eSLA/Zavrhki_na_eSLA_JS_en.html. The page displays project information and a navigation menu.

1 e-SLA project information

2 Introduction to interactive atlas

- 2.1 From the history of Slovene Linguistic Atlas (SLA)
- 2.2 Method of mapping language data in SLA
- 2.3 Method of commenting language data in SLA
- 2.4 Introductory maps (To introductory maps in SLA)
- 2.4.1 Map of Slovene dialects
- 2.4.2 Map of Slovene dialects with bigger settlements
- 2.4.3 SLA net-points – numbers
- 2.4.4 SLA net-points – names
- 2.4.5 Tonematic and non-tonematic local dialects
- 2.4.6 Recorders
- 2.4.7 Time of recording
- 2.4.8 Positions of symbols around SLA net-points (on maps)

2.5 Phonetic transcription

3 SLA net-points

- 3.1 SLA net-points, arranged by numbers
- 3.2 SLA net-points in alphabetical order

4 SLA questions

- 4.1 SLA questions, arranged by numbers
- 4.2 SLA questions in alphabetical order

5 Published maps with commentaries and indexes

- 5.1 Already published SLA maps in alphabetical order of questions with the number of commentary/map – Slovene
- 5.2 Already published SLA maps in alphabetical order of questions with the number of commentary/map – translations
- 5.2.1 English
- 5.2.2 Deutsch (German)
- 5.2.3 Français (French)
- 5.2.4 Italiano (Italian)
- 5.2.5 Furlan (Friulian)
- 5.2.6 Русский (Russian)
- 5.2.7 Hrvatski (Croatian)
- 5.2.8 Magyarul (Hungarian)

6 Povezave

- 6.1 FRAN.SI
- 6.2 SLA on ZRC-SAŽU
- 6.3 Ponovne objave člankov s kartami za Slovenski lingvistični atlas (do leta 2008)
- 6.4 ZRCsažu
- 6.5 Inštitut za slovenski jezik Franja Ramovš

Inštitut za slovenski jezik Franja Ramovš
Dialektološka sekcija

PREDSTAVITEV PUBLIKACIJE SODELAVCI

Published works with maps for the Slovene linguistic atlas (up to 2008)

Ponovne objave člankov s kartami za Slovenski lingvistični atlas (do leta 2008)
Ponovne objave (SLA do 2008)

Leto: do 2008

Slovenski lingvistični atlas 1 Človek (telo, bolezni, družina)

SLA 1.1 Atlas
SLA 1.2 Komentarji
Abecedno kazalo
Vsebina

Leto: 2011

Slovenski lingvistični atlas 2 Kmetija

SLA 2.1 Atlas
SLA 2.2 Komentarji
Abecedno kazalo
Vsebina

Leto: 2016

Slovenski lingvistični atlas v obliki html

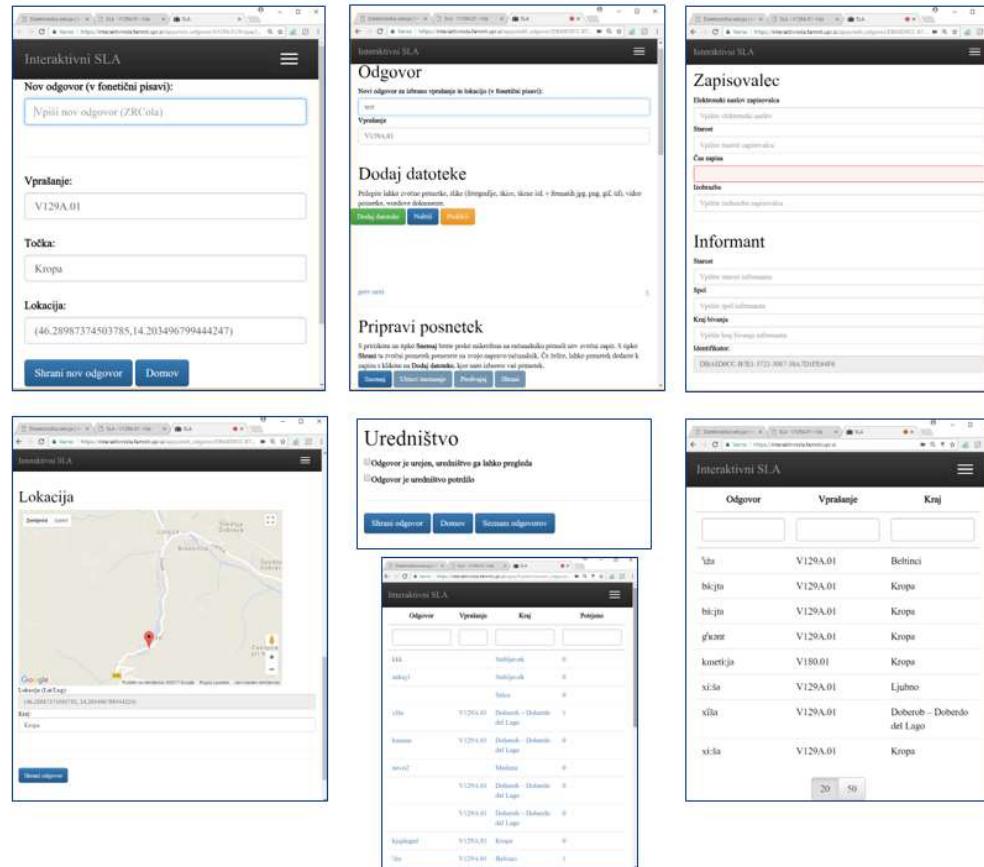
e-SLA
e-SLA in English

Leto: 2016

A large yellow curved arrow points from the bottom of this screenshot towards the top of the screenshot above.

i-SLA and crowd-sourcing

A pilot implementation is already accessible at the:
<https://interaktivnisl.a.famnit.upr.si/>

The screenshot displays several windows of the i-SLA application:

- Nov odgovor (v fonetični pisavi):** A form for entering a new answer in phonetic script. It includes fields for "Vprašanje" (Question) containing "V129A.01", "Tocka" (Point) containing "Kropa", and "Lokacija" (Location) containing "(46.28987374503785,14.20349679944247)". Buttons include "Shrani nov odgovor" (Save new answer) and "Domov" (Home).
- Odgovor:** A form for entering a response. It has a "Vprašanje" field containing "V129A.01". A note says "Dajdi datoteke" (Upload files). Buttons include "Dodači" (Add), "Nadši" (Edit), and "Obriši" (Delete).
- Zapisovalec:** A form for entering a reporter. It includes fields for "Ime" (Name), "Vprašanje" (Question), "Cas segesa" (Time of occurrence), "Lokacija" (Location), and "Opis dogodka" (Description of event). Buttons include "Vprašaj" (Ask), "Ustrezno" (Appropriate), "Predlagaj" (Suggest), and "Obriši" (Delete).
- Informant:** A form for entering an informant. It includes fields for "Ime" (Name), "Spol" (Gender), "Kraj letejca" (Place of residence), and "Identifikator" (Identifier) containing "DBAIDOC:0703.1722.2007.364.70258498". Buttons include "Vprašaj" (Ask), "Ustrezno" (Appropriate), "Predlagaj" (Suggest), and "Obriši" (Delete).
- Lokacija:** A map showing a location in Kropa, Slovenia. It includes a "Razdalja" (Distance) field containing "Kropa" and a "Nadši odgovor" (Edit answer) button.
- Uredništvo:** A summary page showing two types of responses: "Odgovor je urejen, orodilivo ga lahko pregleda" (Response is sorted, can be reviewed) and "Odgovor je uredujšči" (Response is being sorted). Buttons include "Shrani odgovor" (Save answer), "Domov" (Home), and "Nekdanji odgovori" (Past answers).
- i-SLA:** A table view of responses. The columns are "Odgovor" (Answer), "Vprašanje" (Question), and "Kraj" (Location). The data is as follows:

Odgovor	Vprašanje	Kraj
bla	V129A.01	Beliinci
bicija	V129A.01	Kropa
bicija	V129A.01	Kropa
glicen	V129A.01	Kropa
kmetija	V180.01	Kropa
xiša	V129A.01	Ljubno
xiša	V129A.01	Dobrobo - Dobrobo del Lago
xiša	V129A.01	Kropa
V129A.01	Dobrobo - Dobrobo del Lago	
V129A.01	Dobrobo - Dobrobo del Lago	
bicijed	V129A.01	Kropa
bla	V129A.01	Beliinci

i-SLA and digital humanities

Leskovico, Gorenja vas - Poljane

Leskovico je naselje v Poljanski dolini – preprost naselje s po približno 800-letno zgodovino. Naselje je pod izključkom območja Špikovega. Na južni strani Prevalcev poteka Leskovica, na severni pa Črna. Leskovico je v letih 1945-1950 postala del jugozahodne Slovenije. Nekaj leto pozneje so se Leskovci preselili v novo naselje Leskovico. Leskovico je danes eno izmed najboljših turističnih destinacij v Sloveniji.

Puštal | Slovenski etnografski muzej

F0000000121 | Puštal v Prevalcih kraj. Puštal, 74, ... Poljanska Bašta, Puštal pri Šentjurju, ... Kraj v Štajerski kraj. Puštal, Puštal 74 (tu del opisana v neobvezno).

F0000011/313 | Slovenski etnografski muzej

Lepiščina Kraljevjeva bašta, pred 77 leti pravljena pri Puštal (temi Puštaljeva bašta), Puštalče 41, Temen 11, Dolenjska 205, 7-18.1904.

F0000011/403 | Slovenski etnografski muzej

"Voladora Bašta" tu je včer do leta 1952 bivali in živel. Sedači bašta pa svet. Temen 11, Črničko 30, 7-18.1904.

Fornaliki opis gospa Ladeke pri Zalev
(SLOA 126)

bi:cka ovea

SSZJ

SLOVENSKE AKADEMIJE
ZNANOSTI IN UMETNOSTI

Cooperation between SLA – VerbaAlpina (i.e. Slovenian and German dialectology) in the future

- linguistics, dialectology
  - data sharing (dialect material)
    - etymological explanation
    - lexicographical explanation
- language technologies
  - computer processing of language data
  - spoken language (dialect) corpora
  - preparing interactive linguistic atlases and dialect dictionaries
- knowledge exchange
  - research and innovation staff exchange
- common projects
  - regional (and international) linguistic atlases
  - researching minority languages ...

References

Krefeld, Thomas: "VerbaAlpina – un progetto di geolinguistica plurilingue", in: VerbaAlpina-de 20/2 (Erstellt: 18/1, letzte Änderung: 19/2),
<https://doi.org/10.5282/verba-alpina?urlappend=%3Fp%3D6251%26db%3D202>

Krefeld, Thomas: s.v. "Stratigraphie", in: VerbaAlpina-de 20/2 (Erstellt: 16/1, letzte Änderung: 20/1), Methodologie,
https://doi.org/10.5282/verba-alpina?urlappend=%3Fpage_id%3D493%26db%3D202%26letter%3DS%2355

Archive of the *Slovenian Linguistic Atlas* (questions: SLA V292 *thresher*, SLA V293 *to thresh*, SLA V294 *threshing*) at the Fran Ramovš Institute of the Slovenian Language, ZRC SAZU, Ljubljana, Slovenia.

SLA 1.1 = *Slovenski lingvistični atlas 1: človek (telo, bolezni, družina) 1: atlas*, ur. Jožica Škofic, Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2011 (Jezikovni atlasi), www.fran.si

SLA 1.2 = *Slovenski lingvistični atlas 1: človek (telo, bolezni, družina) 2: komentarji*, ur. Jožica Škofic, Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2011 (Jezikovni atlasi), www.fran.si

SLA 2.1 = *Slovenski lingvistični atlas 2: kmetija 1: atlas*, ur. Jožica Škofic, Carmen Kenda-Jež in Mojca Horvat, Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2016 (Jezikovni atlasi), www.fran.si

SLA 2.2 = *Slovenski lingvistični atlas 2: kmetija 2: komentarji*, ur. Jožica Škofic in Matej Šekli, Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2016 (Jezikovni atlasi), www.fran.si

Škofic 2013 = Jožica Škofic, Priprava interaktivnega Slovenskega lingvističnega atlasa. (Preparation of the interactive Slovenian Linguistic Atlas), *Jezikoslovni zapiski* 19/2, *Dialektološki razgledi*. Ljubljana: Založba ZRC, 2013, p. 95–111.
<http://www.dlib.si/results/?euapi=1&query=%27keywords%3dpriprava+interaktivnega+slovenskega+lingvisti%C4%8Dnega+atlasa%27&sorDir=ASC&sort=date&pageSize=25>, access 20. 5. 2021)

